

B
E
S
T
U
R
S
V
E
R
S
L
A
G

Theologische Universiteit

Apeldoorn

2023

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
WOORD VOORAF	6
1. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	7
2. ALGEMEEN	10
2.1 MISSIE	10
2.2 ORGANISATIE	10
2.3 HOOFDLIJNEN VAN HET GEVOERDE BELEID	12
2.4 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	14
3. ONDERWIJS	16
3.1 BACHELOR EN MASTER	16
3.2 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN	16
3.3 ONDERWIJSPRESTATIES	17
3.4 KWALITEITSZORG	19
3.5 GESCHILLEN- EN ANDERE COMMISSIES	19
3.6 PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING	19
4. KWALITEITSAFSPRAKEN	20
4.1 VERSTERKING METHODOLOGIE	20
4.2 FINANCIEEL	20
4.3 INTERNE BETROKKENHEID	21
4.4 UITWERKING EN VOORTGANG	21
4.5 MONITORING	21
4.6 REFLECTIE	22
5. ONDERZOEK	23
5.1 ONDERZOEKSGROEPEN	23
5.2 ONDERZOEKSINZET EN -OUTPUT	24
5.3 ETHISCHE COMMISSIE	25
5.4 GRADUATE PROGRAM	25
5.5 GREENWICH SCHOOL OF THEOLOGY	26
6. VALORISATIE	27

6.1 INZET VOOR KERK EN SAMENLEVING	27
6.2 BIJZONDERE BIJEENKOMSTEN	27
6.3 PERMANENTE EDUCATIE PREDIKANTEN	28
7. INTERNATIONALISERING	29
7.1 ALGEMEEN	29
7.2 OFFICIËLE INTERNATIONALE CONTACTEN	29
7.3 EU-PROJECTEN	30
7.4 BUITENLANDSE ONDERZOEKERS EN STUDENTEN	30
8. PERSONEEL	31
9. FACILITEITEN	33
9.1 BIBLIOTHEEK	33
9.2 HUISVESTING EN VERBOUWING	34
9.3 DUURZAAMHEID	34
9.4 VEILIGHEID EN BEDRIJFSHULPVERLENING	34
9.5 ICT	34
9.6 ELEKTRONISCHE LEEROMGEVING EN WEBSITE	34
10. CORONA EN DE TUA	36
10.1 IMPACT	36
10.2 CORONA-ENVELOPPE	36
11. FINANCIËN	38
11.1 JAARREKENING	38
11.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2023	43
11.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	44
11.4 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023	45
11.5 WAARDERINGS- EN RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN	46
11.5.1 WAARDERINGSGRONDSLAGEN	46
11.5.2 RESULTAATBEPALING	47
11.5.3 KASSTROOMOVERZICHT	48
11.5.4 FINANCIËLE INSTRUMENTEN	48
11.6 TOELICHTING BALANS	49
11.7 TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN	53
11.8 VERANTWOORDING NOTITIE HELDERHEID	60
11.9 BESTUURS- EN CONTROLEVERKLARING	63
BIJLAGEN	66

BIJLAGE 1	66
SAMENSTELLING BESTUUR EN PERSONEEL	66
BIJLAGE 2 SAMENSTELLING DIVERSE UNIVERSITAIRE GREMIA	68
BIJLAGE 3 NEVENACTIVITEITEN EN VERTEGENWOORDIGINGEN VAN DE HOOGLERAREN	69
BIJLAGE 4 LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	71

Woord vooraf

Het jaar 2023 heeft voor de Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA) in het licht gestaan van de versteviging van de kwaliteit van het theologisch onderwijs en onderzoek. De toekenning van extra financiële middelen door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bood de mogelijkheid om uit te breiden in personele bezetting om deze kwaliteitsimpuls vorm te geven. Met veel inzet en gedrevenheid werden er colleges gegeven, werd onderzoek uitgevoerd en gepubliceerd, werden er (internationale) congressen bezocht, en vonden er promoties plaats.

De kwaliteit werd ook getoetst. Op 27 september bezocht een visitatiepanel de TUA in het kader van de 'toets nieuwe opleiding' van de master Herbronning Gereformeerde Theologie (HGT). De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) onderschreef de conclusie van het visitatiepanel dat de TUA de toetsing en beoordeling binnen de master op orde heeft en dat het gerealiseerde eindniveau voldoet.

Ook stond het jaar 2023 in het teken van de ontwikkeling van een nieuw Instellingsplan vanaf 1 april 2024 richtinggevend zal zijn voor het werk aan de universiteit. In dat plan zullen op het gebied van onderzoek ook de uitkomsten van de onderzoekstweedaagse in januari 2024 verwoord worden. Bij die tweedaagse presenteren de onderzoeksgroepen hun onderzoeksprogramma voor de komende zes jaar en stemmen zij af over de samenhang binnen en tussen die onderzoeksprogramma's.

Op 12 september 2023 kwam de Generale Synode (GS) van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) bijeen in Nunspeet en besloot daar positief over de door het College van Bestuur (CvB) van de TUA voorgedragen benoemingen: die van dr. H. van den Belt tot hoogleraar Systematische Theologie en dr. A.A. Clement tot hoogleraar Muziek en Theologie per 1 november 2023. Daarnaast ook de benoemingen die op 1 maart 2024, na het met positief gevolg afleggen van een tenure track, geëffectueerd zullen worden van dr. A. Versluis tot hoogleraar Oude Testament, dr. C.C. den Hertog tot universitair hoofddocent (UHD) Publieke Theologie, dr. J. van den Os tot UHD Nieuwe Testament en dr. J. van 't Spijker tot UHD Missiologie.

In 2023 verdedigden negen promovendi hun proefschrift. Met het grote aantal deelnemers aan het Graduate Program (GP) is de verwachting dat ook in de komende jaren meerderen een doctorsbul in ontvangst kunnen nemen.

Per 1 oktober waren er 107 voltijdstudenten ingeschreven aan de TUA, naast 72 studenten als contractant of tweede inschrijver. Verder waren er 66 promovendi, van wie 35 uit het buitenland. De wetenschappelijke onderzoeksoutput geeft een totaalscore van 39, terwijl de valorisatieoutput optelt tot 150.

In het jaar 2023 werd, kortom, onderwijs gegeven, gestudeerd, overlegd en onderzocht om te kunnen 'Denken om te dienen'.

College van Bestuur van de TUA,

A.J. Dorst MSc, voorzitter
Prof. dr. M.J. Kater, rector

1. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) oefent binnen de TUA de taken en bevoegdheden uit die volgens de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) tot de verantwoordelijkheid van deze Raad behoren. De GS van de CGK benoemt de leden van de RvT. De verantwoordelijkheden van de RvT zijn vastgelegd in de Formele Regelingen van de TUA. De Formele Regelingen bevatten het bestuurs- en beheersreglement voor de TUA.

Samenstelling

De Raad bestaat in 2023 uit de volgende leden:

Naam	Functie	Aangetreden	Aftredend
Ds. J. van Langevelde	voorzitter	16-01-2023	15-01-2026
Dr. ir. G. Korevaar	secretaris	21-09-2020	31-12-2025
Prof. dr. M. den Heijer	lid	12-06-2023	11-06-2026
Mr. drs. M.F.N. Pikart-van den Berg	lid	12-06-2023	11-06-2026
Drs. A.J. van der Wekken	lid	12-06-2023	11-06-2026
Drs. G. Wolters EMFC	lid	13-01-2020	31-12-2025

Een RvT-lid wordt aangesteld door de GS voor een termijn van drie jaar. Deze periode is door de Raad te verlengen met maximaal twee termijnen. De maximale zittingstermijn is daarmee negen jaren. Omdat hun maximale zittingstermijn erop zat, zijn per 31 december 2022 zowel de voorzitter als de secretaris van de RvT afgetreden. Per 1 januari 2023 is ds. J. van Langevelde tot de Raad toegetreden in de functie van voorzitter. De heer G. Korevaar heeft de taak van secretaris op zich genomen. Mevrouw J.M. Kuijper-Rustenburg was tot medio 2023 als adviseur aan de RvT verbonden. In juni 2023 werd de Raad weer voltallig met de aanstelling van de heren M. den Heijer en A.J. van der Wekken. Vanwege de behoefte aan uitbreiding van de Raad omdat de rol van toezichthouder meer tijd en verdergaande professionalisering vraagt, kon ook mevrouw M.F.N. Pikart-van den Berg in diezelfde maand aangesteld worden. De Raad heeft vanwege de uitbreiding van de RvT van vijf naar zes leden het bestuursreglement aangepast en deze wijziging voorgelegd aan deputaten vertegenwoordiging. Binnen de Raad zijn drie commissies ingesteld: een Remuneratie-commissie, een Audit-commissie en een commissie Kwaliteit. Mede middels laatstgenoemde commissie houdt de Raad toezicht op (de vormgeving van het systeem van) de kwaliteitszorg. Om continuïteit in de Raad te waarborgen is het rooster van aftreden na de tweede termijn aangepast naar aantreden en aftreden per einde kalenderjaar. Indien gewenst kunnen leden nog steeds maximaal negen jaar zitting hebben in de Raad.

Governance

De TUA volgt de governance-code 'Goed Bestuur Universiteiten' zoals die door Universiteiten van Nederland (UNL) is opgesteld. De RvT ziet ook toe op de naleving van wettelijke voorschriften, waaronder de Wet Normering Topinkomens (WNT). Zowel de inkomens van de leden van het CvB als de vergoeding van de RvT-leden voldoen aan de WNT.

Nieuw College van Bestuur

Het jaar 2023 begon met een nieuw CvB. Prof. dr. M.J. Kater vervult sinds 1 januari 2023 voor een periode van drie jaar de rol van rector en de heer A.J. Dorst MSc is algemeen bestuurder, tevens voorzitter van het CvB. Zijn benoeming is voor onbepaalde tijd. Geen van de CvB-leden heeft een toezichthoudende functie binnen een andere onderwijssector.

Vergaderingen en besluiten Raad van Toezicht

In het verslagjaar heeft de RvT zesmaal regulier vergaderd in aanwezigheid van (een vertegenwoordiging van) het CvB. Belangrijke besluiten die genomen zijn:

- goedkeuring bestuursverslag en jaarrekening 2022;
- opdrachtverstrekking externe accountant voor de controle over 2023;

- goedkeuring begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2028.

Verder is er onder andere gesproken over:

- de kwaliteit van onderwijs en onderzoek;
- de risicoanalyse;
- tussentijdse financiële verantwoordingen, gelet op de doelmatige en rechtmatige verwerving en besteding van de financiële middelen;
- stand van zaken beleggingen en het beleggingsstatuut;
- toetsing van de bestaande regelingen en reglementen e.d. op de verplichtingen voortkomende uit wet- en regelgeving;
- de ontwikkeling van een nieuw Instellingsplan voor de periode 2024-2029 (de RvT heeft daarbij een adviserende en uiteindelijk een goedkeurende rol);
- de (afroning van de) interne verbouwing van de huisvesting van de TUA;
- de procedure met betrekking tot de benoeming van een hoogleraar Systematische Theologie, evenals de aanstelling van diverse docenten en beleidsmedewerkers;
- de evaluatie van het proces van de benoeming van hoogleraren (op verzoek van de GS);
- de gevoerde remuneratiegesprekken met de leden van het CvB en de invulling van coaching;
- het opstellen van een toezichtsmodel/toezichtskader;
- het jaarplan van het CvB 2023-2024;
- de werving van studenten;
- de uitkomsten van de Nationale Studenten Enquête (NSE).

In september 2023 vond regulier overleg plaats met de Universiteitsraad (UR). Onderwerpen die aan de orde zijn gekomen zijn:

- contact UR-CvB;
- professionalisering UR;
- bezetting UR;
- invulling medezeggenschap UR;
- contact UR-RvT.

Leden van de Raad hebben samen met het CvB op 28 september 2023 in Utrecht een ontmoeting gehad met leden van de RvT en het CvB van de Theologische Universiteit Utrecht (TUU). Er is gesproken over de ontwikkelingen binnen beide organisaties en kerken en over hoe we elkaar tot hulp kunnen zijn. Afsproken is om dit overleg in 2024 voort te zetten.

Gemeenschappelijke regelingen

De Protestantse Theologische Universiteit (PThU), de TUA, de TUU en de Universiteit voor Humanistiek (UvH) zijn vier universiteiten die al geruime tijd samenwerken in het verband van Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU). Deze samenwerking intensiveert zich. Er is echter geen sprake van een gemeenschappelijke regeling waarin juridisch vastgelegde afspraken zijn gemaakt. Hetzelfde geldt voor relaties met andere instellingen.

Vergoeding RvT-leden

Voor 2023 heeft de Raad de leden de volgende vergoeding op jaarbasis doen toekomen:

Voorzitter: € 2.500,-
Leden: € 1.800,-

Voor professionalisering van de gehele raad wordt jaarlijks een bedrag van € 3.000 begroot.

Professionalisering en zelfevaluatie van de Raad

Vanwege de benoeming van drie nieuwe leden in de RvT medio juni 2023 is besloten de zelfevaluatie in februari 2024 te laten plaatsvinden. Er zal dan ook gesproken worden over het toezichtskader/toezichtsvisie en de reglementen van de drie ingestelde commissies in de Raad.

Algehele conclusie

De RvT stelt vast dat het CvB in 2023 naar behoren heeft gefunctioneerd en dat het principe van onafhankelijkheid wordt geëerbiedigd. De Raad is dankbaar voor de inzet en toewijding waarmee zowel de rector als de voorzitter van het CvB hun taken vervullen.

De RvT constateert dat het onderwijs en onderzoek aan de TUA in 2023 goede voortgang mochten hebben. Zij spreekt de wens uit dat de activiteiten van de universiteit, waarbij het gedachtegoed van de gereformeerde theologie centraal staat, mag bijdragen aan een positieve ontwikkeling van onze maatschappij en het welzijn van de mensen daarin.

11 maart 2024,
namens de Raad van Toezicht,

Ds. J. van Langevelde,
voorzitter

Dr. ir. G. Korevaar,
secretaris

2. Algemeen

2.1 Missie

Waar de TUA voor staat en voor wil gaan is samengevat in tabel 1.

Tabel 1

Missie van de TUA

Hoger doel	Gewaagd doel	Kernkwaliteiten	Kernwaarden
Waarvoor bestaat de TUA?	Waarheen gaat de TUA?	Waarin blinkt de TUA uit?	Waarvoor staat de TUA?
academische vorming van theologen denktank voor gereformeerde visie op cultuur en samenleving	een gereformeerd theologisch instituut dat mensen vormt en toerust om het hart van het Evangelie te verbinden met het leven vandaag midden in de seculiere werkelijkheid	Bijbelonderzoek en kennis van de Reformatie en haar geschiedenis met concentratie op studie van de bronteksten wetenschap en geloof gaan op een natuurlijke manier samen	wetenschappelijke theologie dienst aan kerk en samenleving confessionele grondslag én oecumenische openheid

Kernachtig samengevat: 'Denken om te dienen'.

De TUA leidt mensen op tot breed inzetbare theologen (predikant, evangelist, zendeling, gemeentestichter, kerkelijk werker, godsdienstleraar, Bijbelvertaler en wetenschapper), die theorie en praktijk weten te verbinden, wetenschappelijk theologisch onderzoek verrichten en actief de resultaten daarvan uitdragen.

Kernactiviteiten zijn het verzorgen van academisch onderwijs, het doen van onderzoek op het gebied van theologie en het leveren van een bijdrage om deze kennis in het dagelijks leven te kunnen gebruiken (valorisatie).

2.2 Organisatie

De TUA is een levensbeschouwelijke universiteit die uitgaat van de CGK.

De GS is de breedste kerkelijke vergadering van de CGK. Eens in de drie jaar komt de GS bijeen. Dan leggen de RvT en het Curatorium (Cura) verantwoording van hun werkzaamheden af.

De benoeming van de hoogleraren geschiedt door de GS op voordracht van het CvB met instemming van het Cura. Eind september 2021 heeft de GS besloten dat het hoogleraarschap niet langer gezien wordt als een kerkelijk ambt. De universitair docenten (UD's) en UHD's worden benoemd door het CvB, waarbij het Cura de benoeming dient goed te keuren.

De RvT bestaat uit zes leden die benoemd worden door de GS en komt ongeveer zes keer per jaar bijeen. De RvT benoemt het CvB, bestaande uit twee personen: een algemeen bestuurder (tevens voorzitter) en een rector-bestuurder.

Beide bestuurders zijn integraal verantwoordelijk voor de gehele organisatie, maar binnen deze integrale verantwoordelijkheid dragen zij afzonderlijk de eerste verantwoordelijkheid voor bepaalde taken. Voor de rector betreft dat alle zaken die betrekking hebben op identiteit, onderwijs en onderzoek. Het rectoraat wordt bij toerbeurt voor de periode van drie jaar vervuld door één van de hoogleraren. De algemeen bestuurder is verantwoordelijk voor alle overige zaken, zoals onderwijsondersteuning, facilitair beleid, personeel en financiën. Het CvB vergadert in de regel tweewekelijks.

Het Cura bestaat uit negen predikanten uit de CGK, waarvan acht benoemd door de vier particuliere synoden en één door de GS. Het Cura houdt toezicht op het gereformeerd-confessionele karakter van de opleiding. De werkzaamheden van de curatoren betreffen verder het toelaten van studenten die predikant willen worden (admissie-examen) en het begeleiden van de studenten die via dit examen zijn toegelaten tot de opleiding voor predikant in de CGK. Bij het masterexamen van de admissiaal-studenten is een delegatie van het Cura aanwezig. Daarnaast neemt zij het proponentsexamen af bij studenten die preekconsent aanvragen en stelt zij studenten beroepbaar in de CGK. Het Cura vergadert ongeveer negen keer per jaar en rapporteert jaarlijks in een verslag aan de particuliere synoden.

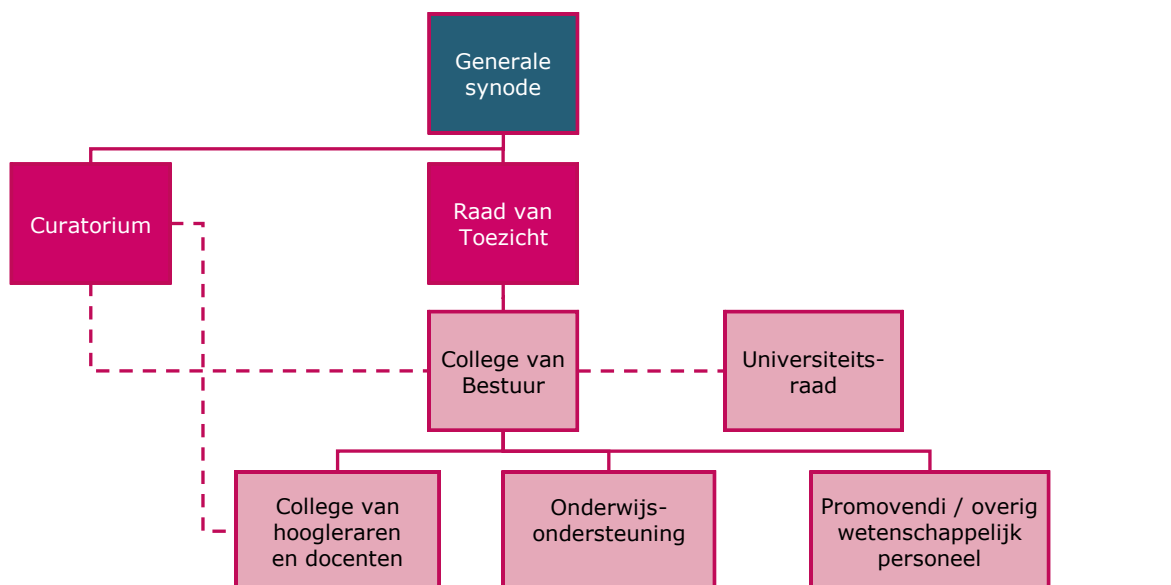
Het college van hoogleraren (CoHo) wordt gevormd door de hoogleraren en U(H)D's die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van het hem toegewezen wetenschapsgebied en voor de inhoud van het te geven onderwijs op dat terrein. Onder leiding van de rector komt het CoHo circa acht keer per jaar bijeen. De hoogleraren vormen samen het college voor promoties in de zin van de WHW.

Drie keer per jaar vindt er een overleg plaats met alle docenten en de hoogleraren. Bij een deel van de agenda schuift ook het onderwijsondersteunend personeel aan.

De UR neemt binnen de organisatie van de TUA een vaste plek in, waarbij, aansluitend aan de wet, hij optreedt als officiële gesprekspartner van het CvB. Op verschillende dossiers heeft de UR instemmingsrecht, en daarnaast fungeert het advies- en informatierecht ten volle. De contacten verlopen via de voorzitter van het CvB.

In het vergaderjaar 2023 kwam de UR zes keer in vergadering bijeen. Daarnaast vond er in januari een inhoudelijke training plaats gericht op toerusting van de raad met op oog op zijn wettelijke taken en verantwoordelijkheden. In de vergaderingen worden de op de agenda staande zaken besproken vanuit de perspectieven van de verschillende geledingen binnen de raad.

In dit vergaderjaar werd de UR op regelmatige basis bijgepraat met betrekking tot de planning, ontwikkeling en voortgang van de verbouwing die plaatsvond. Daarbij speelde de inbreng van de studenten op het vlak van specifieke studievoorzieningen een duidelijke rol. De contacten met het CvB in de persoon van de voorzitter daarvan verliepen in een prettige, persoonlijke, en tegelijk professionele sfeer.

Figuur 1
Organogram TUA

Samen met UvH, de PThU en de TUU vormt de TUA het NLU. Het NLU wil de samenwerking, mede op basis van de toegekende extra middelen door OCW, vormgeven aan de hand van een daartoe opgesteld samenwerkingsplan.

2.3 Hoofdpijnen van het gevoerde beleid

Het beleid van het CvB in 2023 werd gevoerd op vier hoofdgebieden: algemeen, onderwijs en onderzoek, financiën en beheer, en personeel.

1. Algemeen

Op algemeen beleidsgebied is vooral gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw Instellingsplan. De ontwikkelgesprekken van 2023 werden gebruikt om input van medewerkers te verkrijgen op aspecten van het vigerende Instellingsplan die behouden zouden moeten blijven en op eventuele nieuwe ambities. Daarbij werd ook de bestaande missie en visie besproken teneinde die in het nieuwe Instellingsplan te kunnen (her)formuleren. Behalve van medewerkers werd ook input verkregen van de RvT, de UR, het CoHo en het Cura. Al in een eerdere fase waren diverse stakeholders geraadpleegd. Vanaf september 2023 werd daadwerkelijk geschreven aan het Instellingsplan. Het CvB voert dit uit, waarbij de eindredactie wordt verzorgd door de beleidsmedewerker onderwijs. Invoering van het nieuwe plan is voorzien vanaf 1 april 2024.

2. Op het gebied van onderwijs en onderzoek

In 2023 gaf de TUA invulling aan het onderwijs zoals dat verwoord is in het curriculum van de opleiding. Daarbij vond er een oriëntatie plaats (in het kader van de verkregen subsidie 'Een slimmer collegejaar') op de mogelijkheden om dit curriculum meer efficiënt en effectief in te delen. Deze oriëntatie is en wordt uitgevoerd door een commissie onder verantwoordelijkheid van de Opleidingscommissie (OC) van de TUA.

Ook werd de uitwerking van de Kwaliteitsafspraken gemonitord en op basis daarvan werd de aanstelling van de methodoloog verlengd (zie ook onder H. 4).

Vijf universitair (hoofd)docenten volgden onder leiding van de beleidsmedewerker onderwijs een scholingstraject Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) dat hen in staat stelt om hun colleges onderwijskundig en didactisch voorbereid te verzorgen.

Alle vacatures die in 2023 ontstonden konden worden vervuld (zie ook onder H. 8). Bijzonder was in dat verband het reeds in het voorwoord genoemde moment waarop de GS van de CGK instemde met het benoemingsvoorstel van het CvB voor de aanstellingen van zes hoogleraren en UHD's. Het CvB stelde voor vier van hen een tenure track vast, waarvan het voldoen daaraan voorwaardelijk is voor de effectivering van de benoeming per 1 maart 2024.

Erkenning voor de kwaliteit van het onderwijs werd verkregen vanuit de uitslagen van de NSE-enquêtes en die van Elsevier en vanuit het positieve oordeel van de NVAO over de Toets na drie jaar wo-master HGT van de TUA.

In het kader van het samenwerkingsplan met de NLU-partners werd via deelname deelgenomen aan overleggen met het Expertisecentrum Levensbeschouwing en Religie in het Voortgezet onderwijs (LERVO) en de Educatieve Levensbeschouwelijke Alliantie (ELA). Via LERVO wordt meegedacht over de ontwikkeling van een gezamenlijke educatieve master godsdienst, levensbeschouwing en burgerschap.

Op het gebied van onderzoek werd uitvoering gegeven aan de intensieve samenwerking met de TUU zoals verwoord in het samenwerkingsplan NLU binnen de onderzoeksgroep Biblical Exegesis and Systematic Theology (BEST). Gezamenlijk met de andere NLU-partners werd een kandidaat voorgedragen voor de open competitie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk onderzoek (NWO). Er is voor onderwijs, onderzoek en valorisatie op personeel gebied invulling gegeven aan het uitbreiden van de vaste formatie voor wetenschappelijk personeel en onderwijs-ondersteunend personeel zoals verwoord in het samenwerkingsplan.

Internationale samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek werd uitgevoerd in het kader van de verschillende Memoranda of Understanding (MoU). Nieuwe samenwerking werd aangegaan met NLA University College Oslo (17 maart) en met All Nations College United Kingdom (29 maart).

Om hoogleraren beter in staat te stellen om hun onderzoek te verrichten werd een sabbatical-programma door het CvB opgesteld, waarbinnen hoogleraren bij toerbeurt een half jaar bezoldigd studieverlof ontvangen.

De onderzoeksgroepen werden versterkt door de aanstelling van verschillende geassocieerde onderzoekers die hun bijdrage leveren aan het lopende onderzoek. Over de voortzetting van het werk van de bijzonder hoogleraren werd overlegd met het bestuur van de Stichting Bijbeluitleg Vroege Kerk (SBVK) en de Reformatorische Maatschappelijke Unie (RMU).

In het kader van het opstellen van een nieuw Instellingsplan en in verband met de onderzoeksvisitatie in 2024 (waarvoor het CvB de 'terms of reference' samenstelde) stelden alle onderzoeksgroepen een onderzoeksplan voor de komende zes jaar samen, waarover inhoudelijke afstemming plaatsvindt tijdens een onderzoekstweedaagse in de tweede week van januari 2024.

In het kader van de in paragraaf 4.6 van de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit genoemde zorgplicht¹ werd door het CvB van de TUA op 1 april 2023 een ethische commissie (EthC) ingesteld. De EthC heeft tot taak te toetsen of in door onderzoekers van de universiteit uit te voeren empirisch mensgebonden onderzoek de rechten, de veiligheid en het welzijn van de participanten aan dat onderzoek zodanig worden gewaarborgd, dat hun persoonlijke integriteit wordt beschermd, hun rechten worden gerespecteerd en gerealiseerd en vigerende gedragsregels in acht worden genomen.

In 2023 werd vorm en inhoud gegeven aan de preparatory phase van het Europese project RESILIENCE. Deelname aan dit project draagt bij aan internationale bekendheid en contacten. In hoofdstuk 7 van dit bestuursverslag wordt nader aandacht besteed aan dit project.

3. Op het gebied van financiën en beheer

2023 was het jaar van de interne verbouwing van de TUA. Deze verbouwing vond plaats op basis van een Programma van Eisen (PvE) dat beschreef hoe de verbouwing zou moeten leiden tot uitbreiding van het aantal studieplekken voor studenten en werkplekken voor docenten. Hoe de toegankelijkheid van het gebouw vergroot moest worden door een verbreding van de zij-ingang en de installatie van een personenlift. En hoe de beschikbare ruimte voor het opstellen en opslaan van boeken vergroot moest worden. De uitvoering van de verbouwing heeft geleid tot een vormgeving waarbinnen aan alle aspecten vanuit het PvE wordt voldaan. Op 17 november 2023 werd de verbouwde TUA feestelijk geopend.

De begroting 2024 kwam tot stand op basis van een door de RvT geaccordeerde kaderbrief. Daarnaast werd een financiële risicoanalyse uitgevoerd op basis waarvan binnen de (meer)jarenbegroting gerekend wordt met een noodzakelijk buffervermogen. Door het CvB werd besloten over een aanbestedingsprocedure, inkoopbeleid en een meerjarenformatiebeleid. Het gehele financiële beleid werd verwoord in een financieel beleidsplan. Ook werd besloten tot het niet langer aanhouden van een voorziening groot onderhoud, maar een stelselwijziging toe te passen, waarbij groot onderhoud wordt verwerkt door dit te activeren en daar vervolgens op af te schrijven. Om zicht te krijgen en houden op dit groot onderhoud werd een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld.

Externe financiële expertise werd ingehuurd door de inzet van een controller naast de werkzaamheden voor de financiële administratie door het Landelijk Kerkelijk Bureau (LKB).

Op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT) is een interne ICT-commissie een aantal malen bijeengewees om de uitvoering van werkzaamheden met gebruik van Sharepoint en Teams te bespreken. Eén en ander heeft geleid tot afspraken over de vaste inzet van een externe ICT-consultant vanaf 1 januari 2024, om het ICT-beleid te formuleren en verder vorm te geven.

¹ KNAW; NFU; NWO; TO2-federatie; Vereniging Hogescholen; VSNU (2018): Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit, 21. DANS <https://doi.org/10.17026/dans-2cj-nvwu> [geraadpleegd op 15 februari 2024].

4. Op het gebied van Personeel

In het kader van het personeelsbeleid werd door het CvB besloten over een regeling personeels-laptop in bruikleen, over gratificatiebeleid bij jubilea en over gratificatiebeleid bij bijzondere omstandigheden.

De bestaande klachtenregeling seksuele intimidatie is mede door inbreng van de vertrouwenspersoon van de TUA geactualiseerd. Over deze regeling is een juridische toetsing uitgevoerd en de UR heeft ingestemd met de geactualiseerde regeling. De regeling is op de website van de TUA geplaatst.

Met inzet van externe expertise wordt gewerkt aan de totstandkoming van een personeelsbeleidsplan dat alle aspecten van instroom, doorstroom en uitstroom van personeel beschrijft.

Rapportage experimenten flexibel hoger onderwijs

In het verslagjaar zijn geen experimenten uitgevoerd, waardoor rapportage derhalve niet aan de orde is.

Rapportage experiment promotieonderwijs

In het verslagjaar is geen experiment uitgevoerd ten aanzien van promotieonderwijs, waardoor rapportage derhalve niet aan de orde is.

2.4 Toekomstige ontwikkelingen

1. Op het gebied van onderwijs

De verkregen subsidie 'Een slimmer collegejaar' wordt ingezet om het curriculum in de bachelor- en masterfase te herschikken en herontwerpen. Daarmee zal de studeerbaarheid van het programma worden verhoogd.

2. Op het gebied van onderzoek

In 2024 zal de onderzoeksvisiteatie plaatsvinden. Met het oog daarop ontwikkelen alle onderzoeksgroepen een onderzoeksprogramma voor de periode 2024–2030. Een onderzoekstweedaagse in januari 2024 geeft daartoe een belangrijke aanzet. Behalve een gedegen onderzoeksprogramma per onderzoeksdomein wordt ook gezocht naar samenhang in het onderzoek van de verschillende onderzoeksdomeinen.

3. Op het gebied van kwaliteitszorg

In het kader van de kwaliteitszorg zal in 2024 prioriteit gegeven worden aan:

- het toetsbeleid en toetsing: met speciaal aandacht voor de 'constructive alignment' tussen leerdoelen en beoordelingscriteria, transparantie en feedback;
- de positionering en toerusting van de Examencommissie (ExC);
- docentprofessionalisering;
- de studeerbaarheid van de bachelor theologie door minder versnippering en andere planning van herkansingen.

4. Op het gebied van personeel

Vanuit de verkregen extra middelen van het Ministerie van OCW is in 2023 personele uitbreiding gerealiseerd. De verwachting is dat in de toekomst het personeelsbestand nog enigermate uit zal breiden. Het beleid rondom in-, door- en uitstroom van personeel zal worden beschreven in een personeelsbeleidsplan en daardoor een beleidsmatige uitvoering krijgen.

5. Op het gebied van huisvesting

In 2024 zal het laatste deel van de verbouwing worden afgerond, waarbij een corridor tussen twee gebouwdelen wordt gerealiseerd. In de komende jaren zijn geen grootscheepse verbouwingen te verwachten. Wel zal worden gestreefd naar verdere verduurzaming van het pand. Het onderhoud zal worden vormgegeven aan de hand van het in 2023 opgestelde MOP.

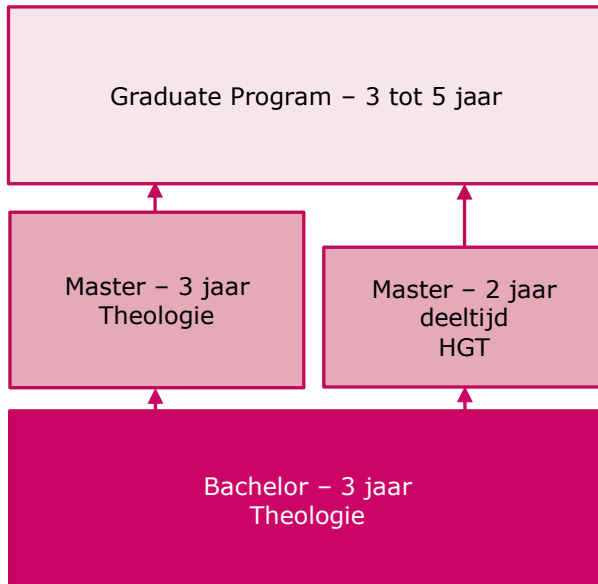
6. Op het gebied van investeringen

Toekomstige investeringen zullen zich met name richten op de inrichting van het gebouw. Het gaat daarbij om vervanging van afgeschreven apparatuur, ICT-middelen en meubilair.

3. Onderwijs

3.1 Bachelor en master

De studie theologie aan de TUA bestaat uit een driejarige bachelor theologie (undergraduate fase van 180 European Credits (EC)), die de basis vormt voor een driejarige master theologie (graduate fase van 180 EC) respectievelijk de tweejarige deeltijdmaster HGT (graduate fase van 60 EC). Beide masters geven toegang tot het GP.

Figuur 2

Opbouw theologiestudie aan de TUA

Om aan de TUA te kunnen studeren, gelden twee toelatingseisen:

- Een vwo-diploma, hbo-diploma of wo-diploma. Bij een aan een vwo-diploma gelijkgesteld getuigschrift, zoals een hbo-propedeuse, oordeelt het CvB, na advies van de ExC, over de toelating. Bij deze beoordeling wordt het wenselijk geacht dat de student op de havo (of een daaraan gelijkgestelde opleiding) twee moderne talen met een voldoende heeft afgerond. Ook de studieduur van de propedeuse wordt meegenomen in de beoordeling.
- Instemming met of respecteren van de gereformeerde belijdenisgeschriften.

3.2 Belangrijkste ontwikkelingen

Project Slimmer Collegejaar

De TUA participeert in het landelijk OCW project 'Slimmer Collegejaar' dat erop gericht is werkdruk bij studenten en docenten te verlagen door aanpassingen te doen in de programmering en vormgeving van onderwijs en/of toetsing. Voortbouwend op eerdere analyses van de OC heeft de TUA-commissie 'Slimmer College Jaar' (SCJ) in het verslagjaar gewerkt aan een probleemdefinitie en analyse, en is een plan van aanpak geformuleerd. De Projectdoelstellingen luiden:

- Herontwerp van het jaarrooster: meer vrije ruimte creëren door het aantal tentamenweken per periode te reduceren van 4 naar 3 weken.
- Herontwerp van de module indeling: minder versnippering door meer onderwijseenheden van 5 EC te creëren.
- Centreren herkansingsweken: door herkansingsweken niet meer door het jaar heen, maar vlak voor en na de zomervakantie te plannen, is er gedurende het jaar meer focus op de actuele modules.
- Het kritisch heroverwegen en herformuleren van leerdoelen en toetsvormen voor de nieuwe modules, waarbij naast kwaliteit ook studeerbaarheid zwaar meeweegt.

Het plan is dat het nieuwe curriculum voor de bachelor ingevoerd wordt in het collegejaar 2025-2026. Aansluitend op de herziening van het bachelor curriculum, zal daarna ook het curriculum van de master theologie worden aangepast.

Master HGT

Deze master werd ontwikkeld in 2020. In het verslagjaar is het derde cohort van deze master gestart. De eerste 4 studenten hebben de master HGT succesvol afgerond.

In het verslagjaar is in aanvulling op de NVAO-toets 'Nieuwe Opleiding', de gebruikelijke 'toets na drie jaar' uitgevoerd. Hiervoor heeft een visitatiepanel getoetst of de toetsing en de gerealiseerde leerresultaten van de master voldoen aan de NVAO-eisen. Het panel heeft beide punten positief beoordeeld en het NVAO geadviseerd accreditatie te verlenen. Dit advies is door het NVAO overgenomen. Het panel constateerde dat het toetsprogramma goed in elkaar zit en dat de theses en toepassingsopdrachten laten zien dat de opleiding haar doel en visie waarmaakt. Ze wees erop dat de beoordelingsformulieren en de 'constructive alignment' in de toekomst nog verder verbeterd kunnen worden. Aanpassing van deze punten is voor 2024 op de agenda zet.

3.3 Onderwijsprestaties

Instream

Per 1 oktober 2023 was het totaal aantal ingeschreven (voltijd)studenten 108, zie tabel 2. De TUA mocht 20 nieuwe studenten verwelkomen in de bachelor theologie, 7 in de master theologie en 12 in de master HGT.

Tabel 2

Aantallen studenten per 1 oktober

Studiejaar	Bachelor Theologie totaal	Master Theologie totaal	Master HGT totaal	Man	Vrouw	Totaal
2019	64	24	X	77%	23%	88
2020	54	23	X	77%	23%	77
2021	60	20	16	77%	23%	96
2022	55	22	23	76%	24%	100
2023	59	22	27	75%	25%	108

Daarnaast kent de TUA studenten die op contractbasis losse modules volgen, de zogenaamde contractanten. Vaak gaat het om een aanloop naar een voltijdstudie. Tabel 3 maakt duidelijk om hoeveel mensen dit gaat. Behalve contractanten zijn er tweede inschrijvers, studenten die studeren aan een andere universiteit, en aan de TUA een minor doen. Soms gaat het ook om een tweede studie of leidt een minor naar een vervolg. Deze studenten zijn niet in de cijfers meegenomen. Eind 2023 stonden 42 studenten bij de TUA ingeschreven voor een tweede inschrijving. Het aantal tweede inschrijvingen neemt jaarlijks fors toe.

Tabel 3

Instream contractanten per cohort

Cohort	Totaal instroom	Totaal aantal contractanten
2019-2020	12	27
2020-2021	15	39
2021-2022	4	28
2022-2023	6	26
2023-2024	9	31

Uitval

In 2022-2023 hebben 2 studenten in de bachelor de studie gestaakt. Er zijn geen negatief bindende studieadviezen uitgereikt. Vanuit de master heeft eveneens één van de studenten de studie gestaakt. Vanuit de master HGT hebben 4 studenten de studie gestaakt.

Uitstroom en gemiddelde studieduur

In 2022-2023 studeerden 11 bachelorstudenten af, 5 masterstudenten en 4 studenten van de master HGT. De afgestudeerde bachelorstudenten deden gemiddeld vier jaar en één maand over hun studie, de masterstudenten deden er gemiddeld drie jaar en vier maanden over en de studenten van de deeltijd master HGT deden er gemiddeld twee jaar over. In de afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen genomen om studievertraging tegen te gaan door aanpassingen in de programma's en extra begeleiding. Omdat de studenten met name vertraging oplopen bij het vervaardigen van papers en scripties, zijn de extra gelden in het kader van de Kwaliteitsafspraken hiervoor ingezet. Hierover meer informatie in hoofdstuk 4 van dit bestuursverslag. Daarnaast zien we een trend dat meer studenten tijdens hun bachelor besluiten om naast hun studie aan de TUA te starten met een tweede studie elders, hetgeen vertraging in de eerste studie tot gevolg heeft.

De TUA kent een profileringsfonds waarop studenten een beroep kunnen doen in geval van ernstige studievertraging ten gevolge van overmachtssituaties, bestuurslidmaatschap studentenvereniging of deelname aan de UR. In 2023 is hier geen gebruik van gemaakt. Wel hebben enkele studenten vanwege een langdurige of chronische aandoening een jaar verlenging van de prestatiebeurs of diplomatermijn aangevraagd.

De TUA heeft een door het Sirius Programma goedgekeurd excellentietraject. Via dit traject worden studenten die bovengemiddeld presteren, en die dit qua beschikbare tijd voor de studie ook aankunnen, uitgedaagd om iets extra's te doen in de vorm van een minor van minimaal 15 EC. De studieadviseur en docenten stimuleren studenten die bovengemiddeld scoren hieraan mee te doen. Op dit moment zijn er enkele studenten die naast hun opleiding aan de TUA elders nog een studie volgen, en studenten die extra verdiepende keuzemodules aan de TUA zelf volgen.

Studentenoordeel over de opleidingen

NSE

Studiekeuze123 voert jaarlijks de NSE uit. Ook in 2023 deed de TUA hieraan mee. De TUA-studenten gaven weer aan zeer tevreden te zijn over hun studie. Onze studenten beoordelen de sfeer op de TUA met 4,7 (op een schaal van 1 tot 5). De vraag of ze zich thuis voelen op de TUA scoort eveneens een 4,7.

Op bijna alle onderzochte deelitems scoort de TUA significant hoger dan het landelijk gemiddelde, en nergens lager dan dat landelijk gemiddelde. Een greep uit de studentoordelen: de studiebegeleiding wordt gewaardeerd met 4,7, de tevredenheid over de opleiding in het algemeen krijgt een 4,6, de inhoud van de opleiding krijgt ook een 4,6 en op de vraag of ze nogmaals voor hun studie zouden kiezen, is de score 4,4. De docenten krijgen een 4,5 (hierbij gaat het onder andere om hun betrokkenheid, deskundigheid en begeleiding), en eenzelfde score krijgt het onderdeel 'betrokkenheid en contact'.

In tabel 4 staat een overzicht van de gemiddelde score van de TUA van alle bij de NSE gestelde vragen in de jaren 2019 tot en met 2023, waarbij wordt opgemerkt dat er over 2020 geen score is omdat Studiekeuze123 de NSE toen niet uitgevoerd heeft.

Tabel 4

Gemiddelde score van alle vragen gesteld bij de NSE

NSE	Gemiddelde score TUA op alle onderzochte deelgebieden (schaal 1-5)
2019	4,45
2020	-
2021	4,39
2022	4,39
2023	4,37

Keuzegids

In de *Keuzegids Universiteiten 2024*, die verscheen in november 2023, kreeg de TUA-bachelor Theologie een score van (voor het derde jaar op rij) 89 punten toegekend, wat een eerste plaats opleverde in de categorie Theologie en religiewetenschappen, waaronder 16 universitaire bachelors vallen. De Keuzegids kende onze bachelor voor het twaalfde achtereenvolgende jaar het kwaliteitszegel 'Topopleiding Universiteiten' toe. De score blijft dus stabiel hoog.

Elsevier

In het najaar van 2023 kende het weekblad *Elsevier* zowel de Bachelor Theologie als de Master Theologie van de TUA de eerste plaats toe in de ranglijsten van respectievelijk universitaire bachelors en masters theologie. Tevens ontving de TUA een gouden medaille, die wordt toegekend als minstens drie jaar achtereen op minstens vijf onderdelen aanzienlijk beter wordt gescoord dan het sectorgemiddelde. Opvallend was het hoge aantal van 8 onderdelen waarop de TUA het maximale puntenaantal van 100 scoorde. Dit betrof de aspecten opleiding in het algemeen, inhoud opleiding, verworven algemene vaardigheden, voorbereiding arbeidsmarkt, informatie vanuit de opleiding, toetsing en beoordeling, sfeer en het percentage studenten dat de studie opnieuw zou kiezen. Hierin blinkt de TUA dus flink uit. De totaalscore op de ranglijst is voor de bachelor 94+ en voor de master 92.

De positieve scores stimuleren tot blijvende aandacht voor het verzorgen van het onderwijs en alle aspecten die daarop betrekking hebben om deze mooie waarderingen vast te houden of zelfs nog te versterken.

3.4 Kwaliteitszorg

De kwaliteit van het onderwijs wordt systematisch en op verschillende niveaus geëvalueerd. In de eerste plaats door de docenten, opleidingscoördinatoren en CvB. Daarnaast worden onderwijskwaliteit en toetskwaliteit gemonitord en geborgd door resp. de OC en de ExC.

Naast aanpassingen op cursusniveau zijn er verbeteringen gerealiseerd op het gebied van:

- Docentprofessionalisering: het beoordelingskader BKO is geüpdatet en er is gestart met een leergang BKO;
- Toetsing: de beoordelingsformulieren van werkstukken van de master HGT zijn aangepast en in gebruik genomen;
- Archivering: er zijn richtlijnen gekomen voor het digitaal archiveren van studentenwerk voor opdrachten.

3.5 Geschillen- en andere commissies

Er zijn in 2023 geen klachten ingediend bij een van de hiervoor door de TUA ingestelde commissies.²

3.6 Publiek-private samenwerking

De TUA is niet betrokken bij publiek-private samenwerking op het gebied van onderwijs.

² *Geschillencommissie, College van beroep voor de examens, Commissie wetenschappelijke integriteit, Klachtenloket, Commissie seksueel misbruik, Vertrouwenspersoon.*

4. Kwaliteitsafspraken

Met het sectorakkoord Hoger Onderwijs van 9 april 2018 stelde de regering uit de studievoorschotmiddelen extra geld beschikbaar om de onderwijskwaliteit van universiteiten te verbeteren gedurende de periode 2019–2024. In dit akkoord zijn zes thema's benoemd waarop het onderwijs verbeterd zou kunnen worden.

Dit hoofdstuk geeft aan waar de TUA op ingezet heeft wat betreft deze Kwaliteitsgelden, hoe de voortgang is, zowel inhoudelijk als financieel, en hoe de interne betrokkenheid vorm gekregen heeft.

4.1 Versterking methodologie

De TUA heeft er voor gekozen om meer aandacht te besteden aan methodologie en versterking van de academische vaardigheden ten behoeve van het schrijven van werkstukken en scripties. Dit past bij thema 2 van het sectorakkoord 'meer en betere begeleiding van studenten'. Het doel is dat studenten in staat zijn binnen de gestelde termijn en op voldoende niveau een zelfstandig onderzoek uit te voeren.

De begeleiding van studenten focust zich op onderwijs in en gerichte feedback op onderwerpen als het formuleren van onderzoeksvragen, het inbedden van het onderzoek in het themaveld, het opstellen van een gedegen onderzoeksplan, het maken van een tijdsplanning, het beschrijven van resultaten en conclusies, etc.

De intensivering van deze begeleiding is zowel van belang voor de bachelor- als voor de masterstudenten. De verwachting is dat hiermee ook het studiesucces (thema 3 van het sectorakkoord) zal toenemen, doordat studenten sneller de scripties kunnen afronden. Door extra fte's in te zetten voor de begeleiding, zal dit een verlichting geven bij de vakdocenten, die zich dan meer kunnen richten op de inhoudelijke begeleiding.

4.2 Financieel

Het totaal beschikbare budget voor de TUA bedraagt ruim € 150.000.

Tabel 5
Verdeling van het budget

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Toegekend beschikbaar budget	€ 12.390	€ 14.700	€ 24.961	€ 31.156	€ 32.896	€ 37.130	€ 153.233
Bedrag ontvangen van OCW	€ 12.646	€ 16.570	€ 27.729	€ 26.084	€ 29.499	€ 36.296	
Inzet methodoloog (*)		€ 6.479	€ 20.576	€ 21.060	€ 45.000	€ 45.000	

(*) inclusief 25% overhead

Het door het ministerie van OCW uitbetaalde bedrag wijkt af van het aanvankelijk toegekende beschikbare budget. Dat kan verklaard worden doordat het totaal beschikbare budget verdeeld wordt op basis van het totaal aantal ingeschreven studenten, dat landelijk stijgt en bij de TUA stabiel gebleven is.

Vanaf september 2020 is er substantiële aanspraak gedaan op deze middelen. De realisatie heeft wat achtergelopen bij de ontvangen middelen. In 2023 is door dr. P.L. Rouwendal methodologie gegeven in de bachelor en heeft hij in de master theologie een eerste aanzet daartoe gedaan. Ondertussen zijn in de master HGT de methodologiecolleges door dr. A. de Muynck verzorgd, wat de extra financiële inzet voor dit onderdeel in 2023 verklaart. Vanwege het belang en de resultaten zal ook na 2024 de inzet van de methodoloog gecontinueerd dienen te worden.

4.3 Interne betrokkenheid

In voorgaande jaarverslagen is uitvoerig bericht over de betrokkenheid van de verschillende gremia binnen de TUA bij het opstellen van de Kwaliteitsafspraken. Met name de studentleden van de OC en de UR zijn intensief betrokken geweest bij het advies over de specifieke aanwending van de middelen die in het kader van de Kwaliteitsafspraken werden verstrekt. Met de overige gremia zijn de plannen gedeeld en besproken. Dit heeft geleid tot grote betrokkenheid vanuit de organisatie bij de plannen om methodologie/academische vaardigheden te versterken.

4.4 Uitwerking en voortgang

Op 28 juni 2019 bevestigde het Ministerie van OCW in een brief de toekenning van de kwaliteitsbekostiging voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2024. Na opstelling van een concreet plan en werving van een methodoloog, is dr. P.L. Rouwendal per 1 september 2020 aangesteld als methodoloog voor 0,2 fte. Op 23 september 2020 heeft dr. Rouwendal de eerste plannen voorgelegd aan een gezamenlijk overleg van docenten en hoogleraren. De concrete uitwerking van de plannen omvat het eenduidig formuleren van opdrachten, uniformiteit bij het citeren, en het ontwikkelen van een leerlijn methodologie. Het plan van aanpak is eveneens voorgelegd aan de OC en de UR. Volgens het plan van aanpak is dr. Rouwendal in de cursus 2020–2021 gestart met colleges methodologie in het eerste studiejaar. Het jaar daarop is methodologie uitgerold over de gehele bacheloropleiding. Op basis van zijn ervaringen en de uitkomsten van de jaarlijkse module-evaluaties heeft de methodoloog in 2022–2023 zijn aanpak verstevigd en extra begeleiding gegeven aan studenten die studievertraging hebben opgelopen en problemen hadden met hun scriptie. In 2023-2024 zijn naast de colleges en begeleiding in de bachelor, ook de masterstudenten uitgenodigd voor methodologiecolleges. Op 1 september 2023 werd de tijdelijke benoeming van dr. Rouwendal omgezet in een vaste benoeming.

Naast methodologie in de bachelor en master theologie is in 2023 ook sterk ingezet op het onderwijs van methodologie in de deeltijdmaster HGT. Prof. dr. A. de Muynck verzorgde dit onderdeel.

4.5 Monitoring

Binnen de UR heeft een studentlid de portefeuille Kwaliteitsafspraken. Namens de UR monitort hij de uitvoering en de voortgang. Hij wordt daarover jaarlijks bijgepraat door de studieadviseur en voert geregeld gesprekken met de studenten die de methodologiecolleges volgen. Op 29 november 2023 voerde het studentlid ook een gesprek met de voorzitter CvB over de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken. Regelmatig zijn met name de procesaspecten rond de Kwaliteitsafspraken aan de orde gekomen in de RvT waarbinnen één van de leden eveneens de portefeuille Kwaliteitsafspraken beheert.

In 2023 heeft de methodoloog de vakgroepen bezocht en met de vakdocenten gesproken over wat hij voor hen kan betekenen. Doel van de gesprekken is de interactie tussen de methodoloog en de vakdocenten. In het project SCJ wordt daar ook expliciet aandacht aan gegeven.

Zoals afgesproken heeft de methodoloog in 2023 een verslag ingeleverd waarin hij terugblijkt op de inzet in de afgelopen periode en de ontwikkelingen die hij heeft geconstateerd. Ook heeft hij een korte impressie gegeven over hoe hij het vervolg voor zich ziet. Over zijn verslag en de ervaringen van de methodoloog én van de studenten is uitgebreid met de methodoloog gesproken in de vergadering van de opleidingscommissie van 29 november 2023. Zowel de methodoloog als de studenten gaven aan positieve ervaringen te hebben. De begeleiding bij het opstellen van de onderzoeksvraag en de uitwerking ervan in een scriptie hebben geleid tot gunstige resultaten. Studenten ervaren, door de ondersteuning op dit terrein, minder moeite met het werk aan hun scriptie.

4.6 Reflectie

Vanuit de UR

In het jaar 2023 is er opnieuw voortgang geboekt bij de uitrol van de nieuwe aanpak methodologie, zo constateert de UR van de TUA. Vanaf het eerste begin is de UR nauw betrokken geweest bij het proces rondom de besteding van de door de rijksoverheid verstrekte gelden ter kwaliteitsverbetering en nog steeds is er binnen de raad een portefeuille 'kwaliteitsafspraken' waarmee beoogd wordt te monitoren of de beoogde kwaliteitsverbetering op het gebied van de methodologie doel treft. Over de voortgang rapporteert de raad positief. De nieuw aangetrokken methodoloog is voortvarend te werk gegaan met o.a. een intensieve begeleiding van Bachelorstudenten. Hoewel er nog wel een aantal kanttekeningen te plaatsen zijn bij de concrete uitvoering van de plannen ter kwaliteitsverbetering – Masterstudenten profiteren momenteel bijvoorbeeld nog onvoldoende – waardeert de UR het dat de verantwoordelijken voor de kwaliteitsverbetering openstaan voor feedback, zich constructief opstellen en openheid bieden over datgene wat er achter de schermen gebeurt rondom de uitrol. Deze positief te waarden houding en de inmiddels geboekte resultaten maken dat de UR met vertrouwen uitzielt naar de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van methodologische begeleiding van studenten.

(L. Hartog, portefeuillehouder)

Vanuit de RvT

De RvT is goed betrokken bij de totstandkoming van de invulling van de Kwaliteitsafspraken. Jaarlijks wordt verslag gedaan van de voortgang en het effect.

(Dr. ir. G. Korevaar, secretaris RvT)

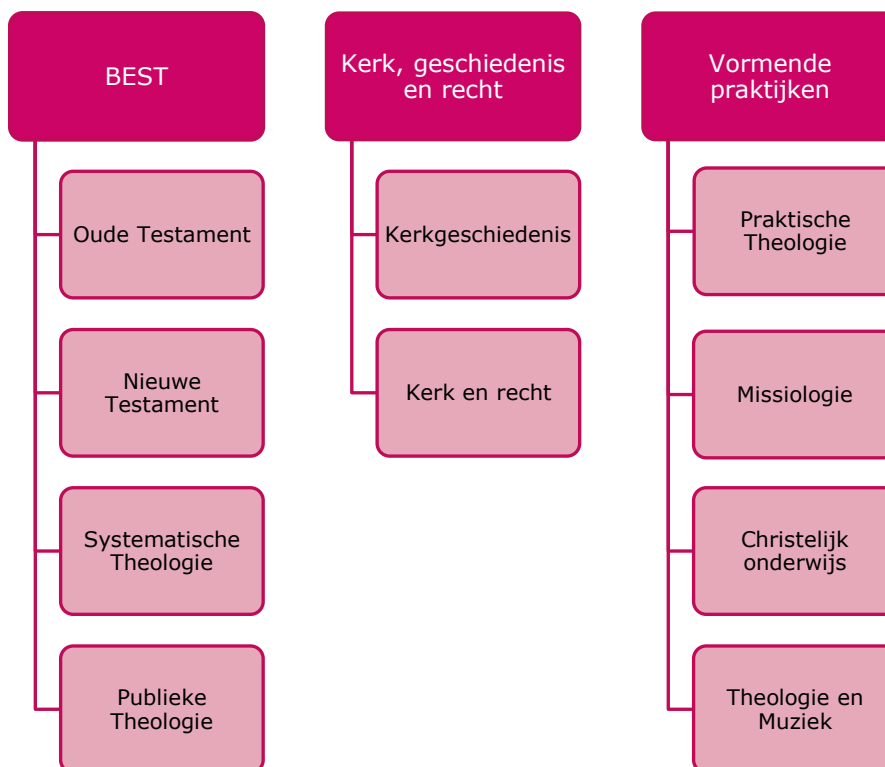
5. Onderzoek

Het onderzoek is een van de primaire taken aan een universiteit en heeft als zodanig zelfstandige betekenis. Tegelijk is er een nauwe relatie tussen onderwijs en onderzoek. Deze samenhang tussen onderzoek en onderwijs is aan de ene kant vanzelfsprekend, maar anderzijds is het iets om voortdurend alert op te zijn. Ons onderwijs kan leiden tot nader onderzoek en vooral ook omgekeerd: onderzoek kan ingezet worden ten dienste van het onderwijs.

5.1 Onderzoeksgroepen

Begin 2023 is gekozen voor een duidelijker structuur van het hele onderzoek. Het onderzoek bij de TUA als geheel is weer te geven in twee lagen. De eerste laag is die van tien onderzoeksdomeinen, elk gekoppeld aan een leerstoel/programmaleider. De benoemingen op de laatstgehouden extra synode staan in dit teken: voor ieder domein een eindverantwoordelijke als hoogleraar of UHD. Daarnaast is er de laag van drie overkoepelende onderzoeksgroepen met elk een eigen onderzoeksprogramma. Deze programma's worden meegenomen bij een volgende onderzoeksvisie:

- BEST is de gezamenlijke onderzoeksgroep van TUA en TUU, waarin bijbelwetenschappers (Oude en Nieuwe Testament) en systematisch theologen (vooral dogmatici) samenwerken. In 2023 is het onderzoeksprogramma 'Discriminating Love' afgerond en het thema 'Crucial Commitment' als onderzoeksthema voor de periode 2024-2029 vastgesteld. Het interdisciplinaire karakter van BEST biedt unieke kansen voor het onderzoek.
- De onderzoeksgroep Kerk, geschiedenis en recht brengt de domeinen Kerkgeschiedenis (met, naast de leerstoel Kerkgeschiedenis, ook de bijzondere leerstoel Bijbeluitleg Vroege Kerk) en Kerk en recht (met de bijzondere leerstoel Kerk, Recht en Samenleving) bij elkaar. Ook het Research Center Puritanism and Piety (ReCePP), een samenwerkingsverband tussen het Hersteld Hervormd Seminarie (HHS) (gevestigd aan de Faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit Amsterdam) en de TUA, is onderdeel van deze onderzoeksgroep.
- Vormende Praktijken is de overkoepelende onderzoeksgroep voor de domeinen Praktische Theologie, Missiologie, Christelijk onderwijs en Theologie en Muziek.

Figuur 3: De onderzoeksprogramma's en onderzoeksdomeinen aan de TUA

Voor alle onderzoeksgroepen geldt dat er goede voortgang wordt gemaakt en dat dit vooral versterkt wordt door de toename van het aantal promovendi dat bij diverse projecten betrokken kan worden. Het GP beoogt bij te dragen aan de verdere academische vorming van PhD-studenten en richt zich op academisch schrijven, presentatievaardigheden en methodologie. Daarbij is ook het vormen van een leergemeenschap van belang. PhD-trajecten zijn vaak een eenzaam avontuur. Tevens krijgt het onderzoek versterking door de uitbreiding van het aantal aangestelde onderzoekers, het aantrekken van associate onderzoekers en van postdoc-onderzoekers dankzij de middelen die het ministerie van OCW o.a. hiervoor beschikbaar gesteld heeft voor de NLU.

Om meer samenhang te verkrijgen in wat we op diverse terreinen onderzoeken heeft het CvB niet gekozen om één overkoepelend thema voor alle domeinen op te leggen. Er is voor de onderzoekers in januari 2024 een tweedaagse gepland om van elkaar te horen waar de speerpunten van ieders onderzoek liggen en vooral om de band tussen de onderzoekers en de samenhang tussen de onderzoeksdomeinen te versterken.

5.2 Onderzoeksinzet en -output

De totale inzet voor onderzoek bedroeg per 1 oktober 2023 5,92 fte. In de hiernavolgende tabel 6 staat een totaaloverzicht van de output over 2023.

Tabel 6
Onderzoeksoutput 2023

Categorie	Aantal	Toelichting
Wetenschappelijke publicaties: artikelen non-refereed	-	Artikelen over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek gericht op het forum van onderzoekers. Hieronder vallen non-refereed artikelen, hoofdstukken in (congres)bundels, inleidingen op (her)publicaties.
Wetenschappelijke publicaties: artikelen refereed	12	Artikelen die onderworpen zijn aan een proces van kritische, onafhankelijke evaluatie door één of meer experts in het onderwerp, genaamd 'referees'.
Wetenschappelijke publicaties: boeken	-	Boeken over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek gericht op het forum van onderzoekers. Academische oraties en monografieën.
Wetenschappelijke publicaties: hoofdstuk in boek	7	-
Wetenschappelijke publicaties: dissertaties	9	Publicaties waarop de graad van doctor is verkregen aan de universiteit.
Vakpublicaties: artikel in tijdschrift	7	Publicaties over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek, gericht op professioneel geïnteresseerden.
Vakpublicaties: boeken	1	-
Vakpublicaties: hoofdstuk in boek	3	-

In 2023 vonden aan de TUA negen promoties plaats:

- Op 23 januari promoveerde J.H.C. Kooijman op zijn proefschrift 'Eén kudde, één Herder. Een onderzoek naar de uitleg van Johannes 10:16 in de eerste vijf eeuwen na Christus'. Promotores waren prof. dr. M.A. van Willigen en prof. dr. A. Dupont (KUL, BE).
- Op 12 april verdedigde A. van den Os zijn proefschrift "'Vengeance is Mine". The meaning and function of divine vengeance in the New Testament'. Em. prof. dr. H.G.L. Peels en prof. dr. J.W. van Henten (UvA) waren zijn promotores. Dr. M.C. Mulder was co-promotor.
- Op 26 mei werd aan G. Zhao de doctorstitel verleend. Het verdedigde proefschrift was 'Wilhelmus à Brakel (1635-1711). Reformed covenantal eudaimonism highest good, virtue, and law'. Promotores waren prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. A.C. Neele (PRTS, USA). Co-promotor was dr. J. van de Kamp (VU en HHS).

- Op 16 juni verkreeg J. Lee de doctorstitel na de verdediging van zijn proefschrift met de titel 'Der Bund Gottes in Calvins Josuakommentar im Rahmen seiner exegetischen Werke'. Prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. A. Mühling (UT, DE) waren zijn promotores.
- Op 22 juni promoveerde D.P. van Brugge op zijn proefschrift "'That which they can't see". A retrieval of Jonathan Edwards' homiletical use of imagination'. Promotores waren prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. W. van Vlastuin (VU en HHS).
- Op 28 juni werd aan H. Koopman de doctorstitel verleend. De titel van zijn proefschrift was 'Het voorbereidend werk. Een onderzoek naar de invloed van een Engels concept op de theologie in Nederland in de zeventiende eeuw'. Promotores waren prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. W.J. op 't Hof (HHS).
- Op 29 juni verdedigde H. Brons zijn proefschrift met de titel 'Abraham Hellenbroek. Een homiletische analyse'. Prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. A.C. Neele (PRTS, USA) waren promotores.
- Op 10 juli verkreeg M. Hamm de doctorstitel. Titel van zijn proefschrift was 'Bund und Erwählung bei Johannes Coccejus und Caspar Olevian im historischen Kontext'. Promotores waren prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. A. Mühling (UT, DE).
- Op 20 december promoveerde A. de Ridder. De titel van haar proefschrift was 'Shir hashirim. Achtergronden en lyrische vertolking van het Hooglied in de Noordelijke Nederlanden in de eerste helft van de zeventiende eeuw'. Prof. dr. A.A. Clement was haar promotor.

In de serie *Apeldoornse Studies* verscheen in 2023:

- Dr. J van 't Spijker, *Gods missie – onze agenda?* (Nummer 80).

In 2023 is gestart met een nieuwe serie *Apeldoorn Contextual Studies in Theology* ten behoeve van internationaal publiek. De wetenschappelijke kwaliteit en eindverantwoordelijkheid van de reeks worden gedragen door een editorial board, bestaande uit de Apeldoornse hoogleraren prof. dr. A.A. Clement, prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. M.A. van Willigen. In 2023 verscheen de eerste bundel:

- *Sing to the Lord a new song. Psalms across five centuries*, Christiaan Clement, Benedikt Schubert en Helena Schuh (eds.)

5.3 Ethische Commissie

Met ingang van 1 april 2023 is de eigen Ethische Commissie (EthC) van de TUA van start gegaan. Voorzitter van de commissie is prof. dr. N.A. Broer (North-West University Potchefstroom), secretaris is J.A. Karels MA (TUA), en leden zijn dr. ir. P.M. Murre (Driestar educatief) en dr. P.D. Baarda (Driestar educatief / TUA). De EthC is een onafhankelijke commissie die, in lijn met de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit, tot doel heeft te waarborgen dat de rechten, de veiligheid en het welzijn van de participanten aan door onderzoekers van de universiteit uitgevoerd onderzoek worden gerespecteerd. Bij beoordelingen volgt de EthC een vastgesteld protocol, in lijn met de procedure bij andere wetenschappelijke instellingen.

In 2023 heeft de EthC vier promotieonderzoeken, één postdoc-onderzoek en, op verzoek van de begeleider, één afstudeeronderzoek van een masterstudent beoordeeld en goedgekeurd. Begin 2024 zal de EthC een eerste evaluatie van haar functioneren doen.

5.4 Graduate Program

Het GP van de TUA is het begeleidingstraject dat promovendi volgen bij het doen van hun promotieonderzoek. Het betreft voornamelijk buitenpromovendi, maar ook promovendi met een onderzoeksaanstelling aan de TUA doen hieraan mee. Op dit moment bestaat het programma uit drie componenten:

- Na voorlopige toelating tot het GP op grond van een pre-proposal participeren promovendi gedurende het eerste jaar van hun onderzoek in drie online bijeenkomsten, waarin zij begeleid worden in het schrijven van hun definitieve onderzoeksvoorstel (full-proposal). Na deze bijeenkomsten leggen de promovendi hun onderzoeksvoorstel ter beoordeling voor aan de onderzoeksgroep waar hun onderzoek binnen valt (zie paragraaf 5.1) en aan het CoHo. Na goedkeuring door het CoHo worden promovendi definitief toegelaten tot het GP.
- Van de promovendi wordt verwacht dat ze jaarlijks deelnemen aan de Graduate Week in juni.

- Gedurende hun onderzoek worden de promovendi individueel of in groepsverband begeleid door hun promotor, en nemen ze van tijd tot tijd (online) deel aan bijeenkomsten van hun onderzoeksgroep.

De Graduate Week werd in 2023 gehouden van 21 tot en met 28 juni, na de coronabeperkingen van de achterliggende jaren dit jaar voor het eerst weer fysiek in Apeldoorn. Het thema van de week was 'Raising hope by doing research'. De openingslezing werd gehouden door dr. A. Witzier (predikant van de Barnabaskerk in Apeldoorn, in 2022 gepromoveerd aan de TUA) met als titel 'Did my research contribute to hope for the church?'. Daarnaast was er een lezing door Prof. dr. H.J. Selderhuis onder de titel 'How Academics opened sources for hope by doing Research. What does this mean for your current research?' en door dr. E. Meijer-Kater (Driestar educatief) met als titel 'Nourishing hope during and after your PhD trajectory.' Tevens was er een kerkhistorische excursie naar Hasselt, een Academic Writing Course, en waren er diverse workshops en bijeenkomsten van de promovendi gegroepeerd binnen hun eigen onderzoeksdisciplines.

In twee online bijeenkomsten met begeleiders van de promovendi is nagedacht over verdere stroomlijning en professionalisering van het GP. Ontmoetingen blijken in de behoefte te voorzien om goed geïnformeerd te zijn over de TUA-werkwijze en om praktische suggesties met elkaar te kunnen delen.

In 2023 zijn 26 nieuwe promovendi ingestroomd in het GP. Acht van hen stroomden in vanuit de Greenwich School of Theology (GST) (zie paragraaf 5.5); zeven van hen waren al bezig met een promotietraject onder begeleiding van Prof. dr. A.A. Clement bij zijn aanstelling als persoonlijk hoogleraar aan de TUA. De overige elf promovendi zijn voorlopig toegelaten, onder voorwaarde van goedkeuring van hun onderzoeksvoorstel in 2024. Van twee promovendi is een onderzoeksvoorstel goedgekeurd; zij zijn definitief tot het GP toegelaten. Negen promovendi rondden hun onderzoek in 2023 succesvol af met een promotie (zie paragraaf 5.2).

Per 31 december 2023 bedroeg het aantal promovendi aan de TUA 71 (waarvan 43 internationaal). Zes promovendi hebben een (deeltijd-)aanstelling aan de TUA.

5.5 Greenwich School of Theology

GST, waarmee de TUA een samenwerkingsovereenkomst had op het gebied van begeleiding en promotie van promovendi, is in 2023 opgeheven. De acht promovendi die nog bezig waren met hun promotieonderzoek, zijn ingestroomd in het GP van de TUA. TUA-hoogleraren dan wel docenten met promotierecht zijn daarbij eerste promotor.

6. Valorisatie

6.1 Inzet voor kerk en samenleving

In aansluiting op de brede definitie van valorisatie als derde kerntaak van universiteiten zoals verwoord door de UNL³ verstaan we onder valorisatie het ten dienste stellen van theologische wetenschappelijke kennis aan kerk en samenleving, door deze geschikt te maken en beschikbaar te stellen om deze kennis te kunnen vertalen in concrete praktijken en vraagstukken'. In deze lijn heeft de TUA met haar expertise op het gebied van theologie en levensbeschouwing een waardevolle eigen inbreng voor kerk en samenleving. Zowel vanuit de TUA in het algemeen als door de brede uitwaaiing van functies van individuele docenten in kerk en samenleving is sprake van een grote kennisvalorisatie op allerlei niveaus.

Een totaaloverzicht van de output over 2023 is zichtbaar gemaakt in tabel 7.

Tabel 7
Valorisatie-output 2023

Categorie	Aantal	Toelichting
Populariserende publicaties: boeken	2	Boeken op basis van een resultaat van wetenschappelijk onderzoek, gericht op het bredere publiek.
Populariserende publicaties: hoofdstuk in boek	3	Idem, maar dan als een bijdrage aan een bundel die in samenwerking met anderen tot stand is gekomen.
Populariserende publicaties: bijdrage aan dagblad, weekblad of tijdschrift	30	Artikelen in kranten en tijdschriften op basis van wetenschappelijk onderzoek en gericht op een breed publiek.
Overige populariserende publicaties	49	Artikelen in kranten, tijdschriften en kerkbladen van meer algemeen-theologische aard, gericht op een breed publiek. Hieronder vallen ook meditaties, columns en interviews.
Andere resultaten: recensies	27	Een beschrijving, kritische analyse en evaluatie van de kwaliteit, de intentie en de betekenis van een boek.
Andere resultaten: redactie boek	10	Deelname aan de redactie van een boek of (congres-)bundel.
Andere resultaten: redactie tijdschrift	10	Deelname aan de redactie van een theologisch tijdschrift.
Andere resultaten: bijdrage aan tv, radio of internet	14	Een uitgezonden interview of een bijdrage in een internationaal, nationaal of regionaal televisie- of radioprogramma. Bijdragen op internet zoals blogs etc.
Andere resultaten: overig (herdrukken, vertalingen etc.)	5	Heruitgaven van eerder gepubliceerd werk, vertalingen van eigen werk of van werk van anderen.

Daarnaast zijn hoogleraren en docenten met hun expertise aanwezig in diverse adviesraden en fora in het bredere kerkelijke en maatschappelijke leven, studentenwerk, de zorg en media.

6.2 Bijzondere bijeenkomsten

Een greep uit de in 2023 gehouden bijeenkomsten:

- Op 1 februari ging het emeritaat in van prof. dr. H.G.L. Peels. Hij gaf op vrijdag 27 januari in een goed gevulde Grote Kerk te Apeldoorn zijn afscheidscollege. De titel hiervan was: "Dan raak ik diep bewogen..." Onze beelden van God en het Godsbeeld van Jeremia'. Prof. Peels kreeg tijdens deze plechtigheid de versierselen uitgereikt van officier in de Orde van Oranje-Nassau.
- Op 2 en 3 februari werden de jaarlijkse integratiecolleges gehouden met als thema 'Wie ben ik eigenlijk? Mens-zijn voor Gods aangezicht'. Docenten en studenten waren deze twee dagen bijeen om over dit thema na te denken.

³ www.universiteitennederland.nl/valorisatie

- 24 maart was het congres 'Misbruik en wangedrag', georganiseerd samen met het Kenniscentrum Kerkrecht.
- Op 20 en 21 april waren docenten en studenten bijeen in Leuven tijdens de themadagen rondom het thema 'Theologie en topologie – over de theologische betekenis van plaats, van de coördinaten van ons bestaan.'
- Van 10-17 juni was een groep studenten onder leiding van dr. J. van 't Spijker in Londen voor de Summer University 'Introduction to integral mission in the intercultural, interreligious, post-Christian city of London'.
- Van 22-28 juni werd in Apeldoorn de jaarlijkse Graduate Week gehouden, waarbij onze promovendi een programma volgden met o.a. workshops, cursussen en lezingen die hen helpen bij hun promotietraject. Deze week is ook bedoeld als stimulans voor het werk aan het proefschrift.
- Op 4 september werd het academisch jaar 2023-2024 officieel geopend tijdens een plechtigheid in de aula. De rede in deze bijeenkomst werd gehouden door prof. dr. H.J. Selderhuis. De titel hiervan was 'Burchten van geleerdheid; de stichting van reformatorische universiteiten in de 16e eeuw'. Aansluitend gaf de rector een beknopt overzicht over het afgelopen cursusjaar en trok hij lijnen naar de toekomst, waarna het academisch jaar 2023/2024 officieel geopend werd. Tijdens deze bijeenkomst vond de presentatie plaats van de eerste bundel in de nieuwe internationale serie *Contextual Studies in Theology*. Drs. L.A. den Butter, voorzitter van het curatorium, hield een meditatie en ook de TUA-cantorij zorgde voor een muzikale bijdrage.
- Op 3 november werd voor het eerst sinds de coronapandemie weer een TUA-dag gehouden voor belangstellenden uit de kerken en het netwerk van de universiteit. Het thema 'Wie ben ik eigenlijk? Mens-zijn voor Gods aangezicht' werd uitgewerkt in hoofdlezingen en workshops.
- In samenwerking met de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) en het Interkerkelijk Kenniscentrum werd op 6 oktober een toerustingdag rondom jeugdwerk gehouden. Deze dag bestond uit lezingen en een groot aantal workshops.
- In de laatste week van november vierde de Week van de Vroeg Kerk haar lustrum; voor de vijfde keer werd vanuit de bijzondere leerstoel Bijbeluitleg Vroege Kerk een week georganiseerd met lezingen, colleges en een symposium. Thema dit jaar was 'bisschoppen in de Vroege Kerk'.
- Op 22 november werd vanuit deputaten Kerk en Israël van de CGK op de TUA een studiedag georganiseerd over 'Israël en de prediking'. Deze studiedag was primair bedoeld voor predikanten en er werd met name gereflecteerd op hoe Israël een plaats kreeg en krijgt in de prediking in de CGK.

6.3 Permanente Educatie Predikanten

Op de website van de TUA is een pagina ingericht ten behoeve van de permanente educatie van predikanten (PEP) binnen de CGK. Hierop worden specialisatiemodules of andere modules uit de master aangeboden en cursussen waar vanuit de CGK of andere kerken specifiek naar gevraagd wordt. Omdat getracht wordt zoveel mogelijk aan te sluiten bij hetgeen reeds aangeboden wordt in de master theologie, kan het gebeuren dat de studenten samen met afgestudeerden college krijgen. Dat levert een boeiende interactie op en geeft een waardevolle wisselwerking tussen theorie en praktijk. We merken dat we hiermee voorzien in een behoefte.

7. Internationalisering

7.1 Algemeen

De TUA onderhoudt een groeiend aantal contacten met verschillende buitenlandse instellingen, onderzoeksorganisaties en individuele wetenschappers, en wil deze contacten graag intensiveren. De samenwerkingsovereenkomsten die met enkele van deze instellingen zijn afgesloten – zogeheten MoU – zijn gericht op een gerichte en permanente uitwisseling van studenten en docenten.

In maart 2023 is een MoU gesloten met NLA University College Oslo, Noorwegen en All Nations College in Londen, United Kingdom. Eerder werden al MoU's gesloten met de volgende instellingen:

- North-West University in Potchefstroom, Zuid-Afrika (2005)
- Westminster Theological Seminary in Philadelphia, USA (2014)
- Chongshin University in Seoul, Zuid-Korea (2015)
- Evangelical-Reformed Seminary (STTRII) in Jakarta, Indonesië (2017)
- Calvin Theological Seminary in Grand Rapids, USA (2017)
- Hapdong Theological Seminary (HTS) in Suwon, Zuid-Korea (2019)
- Fondazione per le scienze religiose (Fscire) in Bologna, Italië (2022)

De TUA heeft naast de genoemde MoU's sinds 2017 ook een strategisch partnerschap met het Puritan Reformed Theological Seminary (PRTS), Grand Rapids, USA, dat zich uit in een 'Puritan Research Center' en een gezamenlijk double-degree programma (PhD) voor promoties. Naast PRTS participeert ook HTS in het 'Puritan Research Center'.

Geregeld nemen hoogleraren, docenten en wetenschappelijk medewerkers deel aan internationale congressen. De TUA stimuleert eigen onderzoekers actief aan deze buitenlandse programma's deel te nemen, onder andere door hiervoor extra financiële middelen ter beschikking te stellen. Ook studenten worden gestimuleerd (internationale) symposia, congressen en *summer schools* bij te wonen. Wanneer studenten enige tijd in het buitenland willen studeren, verleent de TUA hulp bij het vinden van informatie over passende buitenlandse opleidingen. Onder bepaalde voorwaarden wordt ook financiële ondersteuning verleend door de universiteit en via het NL Scholarship.

In het kader van de internationalisering is de Engelstalige website van de TUA verder geoptimaliseerd en verschijnt het contactmagazine van de TUA 'TUA Connect' in een Engelstalige online editie.

7.2 Officiële internationale contacten

Internationale contacten worden door de individuele hoogleraren onderhouden met theologische faculteiten in Zuid-Afrika (Potchefstroom, Bloemfontein, Pretoria), Frankrijk (Aix-en-Provence), de Verenigde Staten (Yale), Japan (Kobe), Duitsland (Mainz, Bretten, Gießen, Münster, Emden) en Zuid-Korea (Kosin Presbyterian Seminary te Chon-Ahn en Hapdong Theological Seminary te Suwon).

De TUA heeft overeenkomsten met:

- De in paragraaf 7.1 genoemde seminaries en universiteiten.
- Het Seminar für Reformierte Theologie der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster (Duitsland). Tweejaarlijks wordt in dit verband door verschillende universiteiten in Nederland en Duitsland een *Sommeruniversität* georganiseerd, waarbij de instellingen om beurten gedurende een week als faciliterende instelling optreden. In 2023 is er geen *Sommeruniversität* georganiseerd. Dr. C.C. den Hertog is namens de TUA betrokken bij de organisatie.
- Het Institut für Europäische Geschichte in Mainz (Duitsland). Prof. dr. H.J. Selderhuis vertegenwoordigt de TUA in dit samenwerkingsverband met het oog op een gezamenlijk onderzoeksproject over 'Theologenbildung im Sechzehnten Jahrhundert'.
- Het Melancthonhaus in Bretten (Duitsland), met het oog op een project dat zich bezighoudt met de uitgave van de werken van Melancthon. Vanuit de TUA is prof. dr. H.J. Selderhuis voor dit project verantwoordelijk.
- Het Korea Institute for Calvin Theological Studies (KICTS) ten behoeve van de online digitale ontsluiting van de 'Calvini Opera Database'.
- Johannes a Lasco Bibliotheek Emden vanwege de wetenschappelijke editie van de Acta van de synode van Dordrecht 1618–1619. De TUA participeert in dit project samen met enkele andere

binnen- en buitenlandse instellingen. Prof. dr. H.J. Selderhuis heeft de algehele leiding over het project.

- Reformation Research Consortium (REFORC), een internationaal platform van wetenschappers en wetenschappelijke instellingen dat zich richt op het onderzoek van het vroegmoderne christendom (1450–1750). President van REFORC is prof. dr. H.J. Selderhuis.
- Medewerkers van de TUA zijn bij REFORC betrokken met name via bijdragen op conferenties.

7.3 EU-projecten

RESILIENCE

RESILIENCE is een unieke, interdisciplinaire en stimulerende onderzoeksinfrastructuur voor religiewetenschappen. RESILIENCE bouwt een platform op, biedt een kwalitatief hoogstaand instrumentarium en levert big data aan wetenschappers uit alle wetenschappelijke disciplines die religies in hun verscheidenheid kruisen.

De TUA speelt een centrale rol in dit consortium en is onder andere verantwoordelijk voor het omvangrijke deelproject, Communication and Dissemination, dat geleid wordt door mw. K. Boersma. Prof. dr. H.J. Selderhuis participeert in verschillende zogeheten *work packages*.

Het werk aan het Europese project RESILIENCE werd in 2023 voortgezet en uitgebreid. In de tussentijdse evaluatie werden de resultaten die de TUA aanleverde door de Brusselse experts als voorbeeldig aangemerkt.

VEREAD

VEREAD (Virtual Exchanges in Religious Euro-African Dialogue) is een netwerk van Afrikaanse en Europese universiteiten dat in 2023 van start is gegaan. De bedoeling van dit nieuwe netwerk, dat is opgezet met subsidie van de Europese Commissie (Erasmus+), is om te komen tot een uitwisselingsprogramma waarin studenten van de deelnemende universiteiten online modules kunnen volgen op het gebied van theologie en religiewetenschappen. Vanuit de TUA stuurt Prof. A. de Muijnck een *work package* aan waarin docenten en facilitators van de verschillende universiteiten worden getraind op het gebied van online didactiek.

7.4 Buitenlandse onderzoekers en studenten

Met enige regelmaat komen onderzoekers en studenten vanuit het buitenland naar de TUA voor een periode van studie en onderzoek. De onderzoekers en studenten maken tijdens hun verblijf intensief gebruik van de collecties en de expertise die de TUA te bieden heeft. Als visiting scholar ontving de TUA dit jaar Dr. Gianmarco Braghi, directeur van de onderzoeksbibliotheek La Pira in Palermo en als onderzoeker verbonden aan de FSCIRE in Bologna. Hij deed onderzoek naar macht in gezag in gereformeerde kerkstructuren in de vroegmoderne tijd en gaf daar ook enkele colleges over.

Per 1 oktober 2023 stond er geen buitenlandse voltijdstudent aan de TUA ingeschreven. Wel werd in 2023 promotiebegeleiding gegeven aan 9 studenten uit de VS, 9 uit Zuid-Korea, 6 uit Indonesië, 4 uit Nepal, 3 uit Canada, 3 uit Duitsland, 1 uit Brazilië, 1 uit Burkina Fasso, 1 uit Finland, 1 uit Haïti, 1 uit Hongarije, 1 uit India, 1 uit Letland, 1 uit Nigeria en 1 uit Trinidad.

De TUA onderneemt geen wervingsacties in het buitenland om de opleiding te promoten; degenen die zich aanmelden, komen geheel op eigen initiatief. De TUA heeft in het buitenland een goede naam als een instelling voor klassiek-gereformeerde theologie met een groot accent op vakgebieden als Bijbelse Theologie en Kerkgeschiedenis (Reformatie).

De TUA is door de IND erkend als referent in de zin van artikel 2c van de Vreemdelingenwet, zowel voor de categorie onderwijs als voor wetenschappelijk onderzoek. De contacten met de IND zijn prettig en bevorderen een vlotte administratieve afhandeling voor de aanvragen. Waar mogelijk wordt door de universiteit en leden van de plaatselijke kerken geholpen bij praktische zaken, zoals het zich eigen maken van de Nederlandse taal en de gewoonten van de Nederlandse cultuur.

8. Personeel

Personeelsbestand

In 2023 hebben de volgende wijzigingen plaatsgevonden in het personeelsbestand.

Einde dienstverband:

- Per 1 februari: prof. dr. H.G.L. Peels, hoogleraar Oude Testament (1,0 fte)
- Per 14 juni: drs. A. Heystek, universitair docent psychologie (0,15 fte)

In dienst getreden:

- Per 1 januari: dr. P.L. Rouwendal, universitair hoofddocent Kerkgeschiedenis (0,6 fte)
- Per 1 april: dr. P.D. Baarda, onderzoeker (0,2 fte)
- Per 1 april: dr. J.A. Iestra, beleidsmedewerker onderwijs (0,5 fte)
- Per 1 april: J.A. Karels MA, beleidsmedewerker onderzoek (0,5 fte)
- Per 1 april: F.N. de With MA MSc, promovenda (0,6 fte)
- Per 1 juni: A. Nusser MA, wetenschappelijk medewerker RESILIENCE (0,1 fte)
- Per 1 augustus: drs. D.A.M. Sonneveld, universitair docent Hebreeuws (0,4 fte)
- Per 1 augustus: drs. L.C. Vlaardingebroek, promovendus (0,2 fte)
- Per 1 september: dr. P. Veerman, onderzoeker en universitair docent praktische theologie (0,5 fte)
- Per 1 november: drs. A. van den Brink, universitair docent psychologie (0,1 fte)
- Per 1 november: dr. A.A. Clement, hoogleraar Muziek en Theologie (0,35 fte)
- Per 1 november: dr. H. van den Belt, hoogleraar Systematische Theologie (0,5 fte)

Aanpassing van de aanstelling:

- Per 1 februari: dr. J. van der Knijff, universitair docent liturgiek van 0,2 fte naar 0,5 fte
- Per 1 maart: A.J. Dorst MSc, voorzitter college van bestuur van 0,6 fte naar 0,7 fte
- Per 1 april: dr. C.C. den Hertog, universitair docent Systematische Theologie van 0,3 fte naar 1,0 fte
- Per 1 april: dr. A. van den Os, universitair docent Nieuwe Testament van 0,5 fte naar 1,0 fte
- Per 1 mei: dr. G.A. van den Brink, van wetenschappelijk medewerker naar universitair hoofddocent Kerkgeschiedenis voor 0,4 fte
- Per 1 augustus: dr. J.J. Oosterhuis-den Otter, universitair docent Grieks en Latijn, van 0,4 fte naar 0,45 fte
- Per 1 september: dr. M.C. Mulder, universitair docent Nieuwe Testament van 0,45 fte naar 0,65 fte

Op 1 oktober 2023 bedroeg de totale personeelsformatie 21,43 fte.

Tabel 8

Personeelsformatie in fte's per 1 oktober

	2023				2022
	M	V	Totaal fte	%	Totaal fte
Hoogleraren	2,60	-	2,60	12	3,50
Universitair docenten	7,85	1,95	9,80	46	4,60
Promovendi	0,60	1,10	1,70	8	1,42
Wetenschappelijk medewerkers	-	0,60	0,6	3	2,17
Ondersteunend personeel	3,80	2,94	6,74	31	5,21
Totale formatie	14,85	6,59	21,43	100,00	16,90
Aantal personen	23	14	37		31

In vergelijking met 2022 is de personele omvang flink toegenomen. Mutaties t.a.v. het aantal hoogleraren vonden pas plaats na 1 oktober. De gemiddelde leeftijd van de 37 medewerkers was op 1 oktober 2023 51 jaar.

Naast de universitair (hoofd)docenten maakt de universiteit voor onderdelen van de studie die specifieke vakkennis vragen, gebruik van gastdocenten.

De TUA maakt al jaren gebruik van studenten en andere betrokkenen voor incidentele ondersteuning van hoogleraren en het facilitair beheer. Dit is geformaliseerd in zogenaamde 0-urencontacten. Per 1 oktober zijn dat er 16.

Ziekteverzuim

In tabel 9 staat het verloop van het ziekteverzuim. Dit percentage wordt berekend door het aantal verzuimde kalenderdagen te delen door het aantal beschikbare kalenderdagen. Daarop vindt een correctie plaats als de werkzaamheden gedeeltelijk hervat zijn.

Tabel 9

Verzuimoverzicht

Jaar	Percentage
2021	6,30
2022	1,40
2023	0,72

Was het verzuimpercentage in 2022 al heel laag, in 2023 was sprake van een nog lager verzuimpercentage, ver onder de landelijke benchmark. De meldingsfrequentie (geeft aan hoe vaak medewerkers gemiddeld verzuimen) bevindt zich onder het streefniveau (<1) van de organisatie: 0,39 (2022: 0,57).

Ontslag

Er zijn geen lopende zaken ten aanzien van ontslagprocedures of uitkering na ontslag.

Studieverlof

In 2023 heeft geen van de hoogleraren gebruik gemaakt van studieverlof. Wel is inmiddels een nieuwe regeling voor sabbatical leave voor hoogleraren opgesteld (zie ook onder H. 2).

9. Faciliteiten

9.1 Bibliotheek

De TUA beschikt over een eigen wetenschappelijke bibliotheek, die ten doel heeft om studenten en docenten te ondersteunen in hun onderzoek en studie. Andere belangstellenden kunnen ook van de bibliotheek gebruikmaken. De aanschaf is gericht op de thema's die binnen het onderwijs en de onderzoeksgroepen actueel zijn. De nadruk van de collectie ligt op de Reformatie en de daaruit voortkomende confessionele en dogmatische traditie. De Nadere Reformatie is daarin een belangrijk onderdeel, met name het Europese Puritanisme en Pietisme.

2023 heeft in het teken gestaan van de uitbreiding van de studiezaal en de herindeling van ruimten in de kelder. Dit heeft geresulteerd in een bibliotheekmagazijn met ca. 1.100 meter planken in rolkasten. De studiezaal is ruim, overzichtelijk en met een verdubbeling aan studieplekken (12 plaatsen), een fijne ruimte om te studeren.

Voor het werk in de bibliotheek betekende deze verbouwing een herindeling van de plaatsing van collecties. De tijdschriftencollectie, de Peter Walter collectie en de helft van de bibliotheek collectie moest extern opgeslagen worden en waren driekwart jaar niet beschikbaar voor de bibliotheekgebruikers. De eerstgenoemde twee collecties zijn bij terugkomst in het nieuwe magazijn geplaatst. De commentaren, handboeken etc. uit de studiezaal zijn beschikbaar gebleven door deze collectie te verplaatsen naar andere kasten van de bibliotheek. Al deze verplaatsingen hadden ook consequenties voor het cataloguswerk, waarin zichtbaar moet zijn wat de TUA-bibliotheek beschikbaar heeft.

Evenals in de twee voorgaande jaren is er een schenking geweest van een boekencollectie uit Duitsland. Dit keer betrof het de nalatenschap van prof. dr. Johannes Wallmann, een protestantse theoloog en emeritus professor in de Kerkgeschiedenis aan de Evangelisch-Theologische Faculteit van de Ruhr-Universität te Bochum. Hij was gespecialiseerd in de 17e-eeuwse kerkgeschiedenis met name op het gebied van de Lutherse Orthodoxie en het Pietisme. Vanwege de samenwerking van de TUA in het ReCePP is deze schenking waardevol voor het onderzoek van dit centrum. Van deze collectie zijn 365 boeken over het Pietisme in de catalogus opgenomen. O.a. werken van Philipp Jacob Spener, delen uit de serie Hallesche Forschungen. De doubletten van de ontvangen boeken zijn geschonken aan de bibliotheek van de Evangelische Theologische Faculteit (ETF) te Leuven.

Met de uitbreiding van het nieuwe magazijn konden ook de resterende boeken van de in 2021 ontvangen bibliotheek van wijlen Peter Walter in de catalogus verwerkt en in kasten geplaatst worden. Zo'n 1402 titels werden nog toegevoegd. Er rest nog een kleine collectie Oude Drukken, die verwerkt moet worden, voordat we de werkzaamheden van deze collectie kunnen afronden.

De omvang van de collectie van de TUA bibliotheek is met beide collecties en de eigen aanschaffingen toegenomen tot ruim 66.000 titels.

Naast de fysieke collectie van boeken en tijdschriften heeft de bibliotheek ook digitaal materiaal. Ze heeft verschillende abonnementen op e-journals en databases met full-tekst boeken en artikelen o.a. American Theological Library Association (ATLA). TUA studenten en medewerkers hebben via de catalogus toegang. Geregeld worden instructies gegeven aan verschillende groepen studenten over het gebruik van de catalogus en het vinden van literatuur.

Via de catalogus zijn steeds meer Open Access collecties en boeken te vinden. Eigen digitaal materiaal van de TUA, zoals brochures, proefschriften en scripties, is via de catalogus ook te vinden in Delpher, Digibron en het TUA-repository.

Het aantal uitleningen over 2023 bedroeg 1421. Dit is een daling ten opzichte van 2022, waarin de uitleningen 1537 bedroegen. De moeilijk te bereiken bibliotheek tijdens de verbouwing en het niet beschikbaar zijn van een groot deel van de collectie is hier debet aan.

De collecties van de TUA, TUU en de John Smyth Library/IBTS Centre in Amsterdam zijn gezamenlijk in één catalogus te vinden. Over en weer wordt hiervan gebruik gemaakt door het aanvragen van boeken. Bij deze bibliotheken zijn 226 boeken aangevraagd door TUA-leners. Omgekeerd zijn door de TUA-bibliotheek 173 aanvragen gehonoreerd.

De TUA-collectie is ook interessant voor andere bibliotheken. Via het Interbibliothecair Leenverkeer (IBL) zijn 50 boeken en artikelen geleverd door de TUA-bibliotheek. Voor bibliotheek-gebruikers van de TUA zijn 6 boeken en artikelen uit andere bibliotheken aangevraagd.

9.2 Huisvesting en verbouwing

Het investeringsbeleid op het gebied van de huisvesting is erop gericht om de accommodatie en faciliteiten up-to-date te houden. Onderhoud en verbetering van het gebouw heeft daartoe ook in 2023 zo goed mogelijk plaatsgevonden. Al het onderhoud voor 2023, alsook dat van 2022 is verwerkt in de verbouwing die van januari 2023 tot en met september 2023 werd uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van het in 2019 opgestelde MOP. In de verbouwkosten van € 691.900 is € 157.600 opgenomen vanuit het MOP. Inmiddels is in november 2023 een volledig nieuwe MOP opgesteld, mede gebaseerd op de verbouwde situatie. De verbouwing heeft de toegankelijkheid van het gebouw vergroot (entree, lift), het aantal studieplekken voor studenten uitgebreid (studielandschap, kelder), het aantal werkplekken (o.a. flexplekken) voor medewerkers vergroot en geleid tot meer ruimte voor de bibliotheekboeken (studielandschap, magazijn). In februari 2024 zal gestart worden met de laatste fase van de verbouwing (het aanbrengen van een corridor tussen twee gebouwdelen).

9.3 Duurzaamheid

Bij de interne verbouwing is aandacht besteed aan aspecten van duurzaamheid. Zo is er gekozen voor hoog rendement glas in de puien aan weerszijden van de studiezaal en is het dak geïsoleerd. Dat geldt ook voor de studentenzolder in de villa van de universiteit. Voor 2024 staat de vervanging van de stalen puien in de mensa gepland, waarbij opnieuw hoog rendement glas zal worden toegepast. Bij de vervanging van de verwarmingsketels in 2024 worden eveneens duurzaamheidsaspecten betrokken. De organisatie oriënteert zich op mogelijkheden voor het aanbrengen van zonnepanelen.

9.4 Veiligheid en bedrijfshulpverlening

In verband met de verbouwing is er in 2023 geen ontruimingsoefening uitgevoerd. Wel werd de brandweer uitgenodigd om in het kader van de verbouwing de (brand)veiligheidssituatie in het gebouw te inspecteren. Dit heeft ertoe geleid dat samen met het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de corridor, noodzakelijke brandwerende voorzieningen zullen worden aangebracht. Na het gereedkomen van deze zaken zal een nieuwe ontruimingsoefening worden uitgevoerd.

9.5 ICT

Het is van groot belang dat het digitale verkeer binnen de universiteit zonder problemen functioneert. Onder verantwoordelijkheid van de beheerder houdt een professioneel bedrijf deze zaken in de gaten, waardoor struikelblokken doorgaans spoedig opgelost worden en het mogelijk is om in te spelen op vragen en suggesties vanuit de medewerkers en studenten. Vanaf 2024 zal een consultant van het ICT-bedrijf een dagdeel in de twee weken op de TUA aanwezig zijn om versterking van de kwaliteit van inzet van de ICT mogelijk te maken. In het jaar 2023 is tot een regeling 'personeelslaptop in bruikleen' besloten.

In de aula is een geluidsinstallatie aangebracht die samen met de internetvoorzieningen het mogelijk maakt om online uit te zenden met behulp van een livestream.

9.6 Elektronische leeromgeving en website

De TUA werkt naar tevredenheid met het studentinformatiesysteem Educator. Naast Educator wordt er gebruikgemaakt van de applicaties Teams en SharePoint van MS365. Docenten plaatsen vakinformatie en opdrachten op Teams, verder is het via Teams mogelijk om online college te geven en te vergaderen. SharePoint wordt vooral gebruikt voor de interne communicatie, zoals het delen van documenten en nieuwsberichten binnen de instelling. Met Educator, Teams en SharePoint is de elektronische leeromgeving voor studenten uitgebreid, vereenvoudigd en geoptimaliseerd. In 2023 is overlegd over de uitbreiding van een aantal toepassingsmogelijkheden binnen Educator en Teams.

De website wordt zeer actief (minstens wekelijks) bijgehouden in zowel het Engels als het Nederlands. Streven is om steeds zo actueel mogelijk te zijn. Nagedacht wordt over manieren om via de website 'het verhaal van de TUA' duidelijker en aantrekkelijker in beeld te brengen.

10. Corona en de TUA

10.1 Impact

In 2023 was er nauwelijks of geen merkbaar effect van het coronavirus en bijbehorende coronamaatregelen op het onderwijs en onderzoek op de TUA.

10.2 Corona-enveloppe

Vanwege de negatieve gevolgen van de coronapandemie voor het onderwijs en onderzoek heeft het ministerie van OCW in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra financiële middelen beschikbaar gesteld, ook voor het hoger onderwijs. In totaal gaat het voor het onderwijs in Nederland om 8,5 miljard euro, waarvan de TUA een bescheiden deel van zo'n € 145.000,- krijgt, verdeeld over 2021 en 2022. De beschikbare middelen zijn ook nog in 2023 ingezet, maar in dat jaar voor het laatst. In een bestuursakkoord dat ook door de NLU ondertekend is, zijn afspraken gemaakt voor de inzet van de middelen.

Coronabaan

In januari 2021 is de behoefte aan tijdelijke ondersteuning intern geïnventariseerd. Op basis daarvan is op 22 februari 2021 een aanvraag ingediend voor de coronabaan, waarmee extra ondersteuning van onderwijsprocessen werd gerealiseerd en personele inzet bij het digitaal gaan van promoties.

Extra hulp in de klas

Op 4 augustus 2021 werd een aanvraag 'extra hulp in de klas' gehonoreerd. Net als bij de coronabaan werd gebruikgemaakt van student-assistenten met een nulurencontract. Deze werknemers kennen de TUA en zijn snel en flexibel inzetbaar.

Halvering collegegeld

Het CvB heeft op 19 april 2021 besloten om een korting te geven op het instellingscollegegeld (c) die overeenkomt met de helft van het wettelijk collegegeld (ad € 1.084). Ook voor de op 1 september gestarte, nieuw ontwikkelde 60 EC-master HGT is een korting op het collegegeld toegepast. Deze master kan in deeltijd gevolgd worden.

Op 5 juli 2022 ontvingen we bericht van het Ministerie van OCW dat de door ons aangevraagde compensatie voor de halvering van het collegegeld als onderdeel van het NPO-programma gehonoreerd werd. Het ging daarbij om een bedrag van € 20.596. Het Ministerie was gevoelig voor het argument dat na de teldatum waarop de compensatie is gebaseerd een nieuwe opleiding (HGT) is gestart, waardoor het aantal studenten dat recht heeft op halvering van het collegegeld 25% hoger ligt dan waarmee is gerekend.

Studentwelzijn: begeleiding van studenten en extra hulp in de klas

Wat betreft de begeleiding van studenten en extra hulp in de klas heeft het CvB op 28 juni 2021 besloten om deze middelen te gebruiken voor een extra impuls aan de versterking van het al in gang gezette initiatief om meer aandacht te geven aan het mentoraat van studenten. Hierdoor was het mogelijk om een centrale mentor aan te stellen en konden er extra gesprekken van de studieadviseur met studenten worden gevoerd. In 2023 is deze gerichte aandacht voor de begeleiding van studenten doorgezet.

Vertraging onderzoek

Per 1 september 2023 zijn er vier mensen die aan de TUA een aanstelling hebben als promovendus. In totaal gaat het om 1,72 fte. Twee aanstellingen eindigen per 31 maart 2024 of eerder wanneer het werk aan het proefschrift is afgerond. In het kader van de toekenning van extra gelden mede voor onderzoek zijn vanaf 2023 promotiebeurzen verstrekt of aanstellingen gedaan om promotie mogelijk te maken.

In 2023 was het niet nodig om de bij de TUA aangestelde promovendi met eigen financiële middelen of anderszins te ondersteunen om hun onderzoek af te ronden. Alle extra financiële middelen in het kader van het NPO zijn besteed.

Medezeggenschap

De omvang en voorgenomen inzet van de gelden die de TUA ontvangt uit de NPO-middelen is op 19 augustus 2021 vastgelegd in een overall notitie die op 16 september 2021 besproken is met de UR, die hier ook zijn instemming aan gegeven heeft.

Verantwoording OCW

Tabel 10 is opgenomen om aan de vereisten van OCW te voldoen, zodat OCW landelijk voldoende inzicht krijgt op de besteding van de middelen uit de corona-enveloppe. In de tabel is de subsidie voor Extra hulp in de klas niet opgenomen, omdat deze reeds eerder separaat is verantwoord onder model G1. Derhalve zijn alleen de werkelijke NPO-middelen hier verantwoord.

Tabel 10

Werkelijke NPO-middelen voor de TUA

	Gepland 2021	Besteed 2021	Gepland 2022	Besteed 2022	Gepland 2023	Besteed 2023	Gepland 2024	Totaal besteed
Soepele in- en doorstroom								
Welzijn studenten en speciale binding opleiding	€ 53.324	€ 48.298	€ 92.788	€ 54.702	€ 43.112	€ 43.112	-	€ 146.112
Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages								
Lerarenopleidingen								
Coschappen								
Overig (buiten thema's)								
Nog te bestemmen								
Totaal	€ 53.324	€ 48.298	€ 92.788	€ 54.702	€ 43.112	€43.112	-	

Op basis van het bestuursakkoord NPO Steunprogramma voor herstel en perspectief onderzoekers dient de TUA inzicht te geven in de besteding van deze middelen. Dit is voor de TUA niet aan de orde geweest zoals tabel 11 laat zien.

Tabel 11

NPO-middelen voor onderzoekers

	NP Onderwijsmiddelen	Eigen middelen
Besteed in euro's		
Aantal geholpen onderzoekers - unieke personen		

11. Financiën

11.1 Jaarrekening

Inleiding

Deze jaarrekening betreft de financiële verslaglegging 2023 van de TUA. Hierna volgt een korte analyse op hoofdlijnen. Bedragen zijn opgenomen in duizendtallen.

Financiële positie

Het resultaat over het boekjaar 2023 bedroeg € 161.000. Dit resultaat is € 152.000 hoger dan het begrote resultaat van € 9.000. Ten opzichte van het boekjaar 2022 is het resultaat € 503.000 lager.

Het eigen vermogen stijgt door het positieve exploitatieresultaat over 2023 met € 161.000 en bedraagt ultimo boekjaar 2023 € 3.672.000. Het eigen vermogen wordt aangehouden als bufferreserve om niet-structurele financiële tegenvallers en risico's te kunnen opvangen en de continuïteit van de universiteit te waarborgen. In 2023 heeft er een financiële risicoscan plaatsgevonden waarmee het minimaal noodzakelijk buffervermogen is vastgesteld. De omvang van het eigen vermogen past binnen de kaders van de solvabiliteitseis van de universiteit.

Een deel van het vermogen is weggezet voor langere tijd in de vorm van een beleggingsportefeuille met dezelfde condities als van het Deputaatschap Emeritikas van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland. Per 1 oktober 2022 betreft dit een eigen portefeuille. Deze middelen kunnen elk jaar worden opgevraagd, maar zijn bedoeld om te voorzien in de langlopende verplichtingen. Op 31 december 2023 heeft deze portefeuille een waarde van € 2.344.000.

De personele voorzieningen zijn dit jaar gestegen. De voornaamste oorzaak is de indexering van de pensioenbedragen ten opzichte van waarmee in 2022 mee werd gerekend. De voorziening groot onderhoud is retrospectief per 1 januari 2023 opgeheven. Er is besloten niet langer een voorziening voor groot onderhoud aan te houden maar al het groot onderhoud te investeren en af te schrijven, dit doet meer recht aan de werkelijke waarde van het pand. Deze aanpassing van verwerken van het groot onderhoud betreft een stelselwijziging, die nader wordt toegelicht in de grondslagen behorende bij de jaarrekening 2023. In het najaar 2023 is het MOP geactualiseerd. Het MOP vormt de basis voor het uitvoeren van het toekomstig onderhoud.

Resultaat 2023 ten opzichte van de begroting

Het resultaat over 2023 was begroot op € 9.000 positief. De realisatie komt uit op een bedrag van € 161.000 positief. Het verschil van € 152.000 is in grote lijnen als volgt te verklaren:

- De rijksbijdrage is € 213.000 hoger uitgevallen dan begroot. Het ministerie heeft de bekostigingsbedragen voor 2023 geïndexeerd. De rijksbijdragen voor onderwijs zijn met € 139.000 gestegen, de rijksbijdragen voor onderzoek zijn met € 72.000 gestegen en daarnaast is de kwaliteitsbekostiging gestegen met € 2.000.
- De collegegelden zijn € 4.000 lager ten opzichte van de begroting.
- De baten 'werk in opdracht van derden' valt in 2023 € 120.000 hoger uit. In 2023 is voor het Europese project RESILIENCE € 175.000 aan subsidie toegerekend, ten opzichte van € 80.000 begroot. Daar staan € 113.000 aan loonkosten tegenover.
- De overige baten zijn ongeveer € 10.000 hoger dan begroot.
- De personeelskosten zijn in totaal € 145.000 hoger dan begroot. De grootste afwijking wordt veroorzaakt door de dotatie aan de pensioenvoorziening emeriti hoogleraren. De dotatie is € 110.000 hoger door met name de hogere indexering van de pensioenbedragen.
- De afschrijvingen zijn € 9.000 lager dan begroot door het later dan begroot in gebruik nemen van de investeringen.
- De huisvestingskosten zijn ten opzichte van de begroting met € 117.000 gestegen, met name door € 160.000 extrakosten samenvallend met de verbouwing en de verhuizing van de bibliotheek.
- De overige lasten zijn € 159.000 hoger dan begroot. De voornaamste oorzaken zijn: hogere administratieve lasten, bijdrage in de kosten van promovendi en hogere kosten behorend bij subsidieprojecten waar ook baten tegenover staan.

- Financiële baten en lasten vallen € 227.000 hoger uit door positieve waardeveranderingen van de beleggingen.

Treasurybeleid

In het jaarverslag wordt door een publieke organisatie expliciet verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van de financiële middelen. De TUA heeft in 2010 een treasurystatuut vastgesteld, dat is goedgekeurd door de RvT.

Dit treasurystatuut is in 2020 geactualiseerd. Het accent van het treasurybeleid ligt met name op het beleggen van de financiële middelen van de universiteit. Het beleid is primair risicomijdend. Op grond hiervan mogen de volgende beleggingen worden aangehouden: posities op langlopende spaarrekeningen, deposito's, obligaties en staatsleningen. Bij de verwerving van nieuwe beleggingen wordt alleen belegd in beleggingsvormen bij financiële instellingen die onder toezicht staan van De Nederlandsche Bank (DNB) en minimaal een A-rating hebben. Fondsen die in het verleden werden aangeschaft, worden verantwoord afgebouwd en bij de obligaties wordt gekozen voor aanschaffingen die voldoen aan de rendementsdoelstelling. Alle beleggingen dienen hoofdsom-gegarandeerd te zijn.

Ook voor het private deel van het vermogen van de TUA gelden de voorwaarden in het treasurystatuut. Het CvB kan hier gemotiveerd van afwijken, waarbij voorafgaand de goedkeuring van de RvT nodig is.

Tabel 12

Ontwikkeling kengetallen

	2023	2022	Signaleringswaarde
Liquiditeit (current ratio:)			
Definitie: vlottende activa / kortlopende schulden	3,34	5,33	< 1,0
Solvabiliteit 1			
Definitie: eigen vermogen / totaal vermogen	0,50	0,42	
Solvabiliteit 2			
Definitie: eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen	89,0%	90,5%	< 30%
Weerstandsvermogen			
Definitie: eigen vermogen / totale baten	0,93	0,93	< 0,05
Absolute omvang in liquide middelen			
Definitie totaal liquide middelen	€ 2.474.769	€ 2.870.461	< 2.000.000
Rentabiliteit			3-jarig < 0
Definitie: resultaat / totale baten uit gewone bedrijfsvoering	0,04	0,22	2-jarig < -0,05
			1-jarig < -0,10

De liquiditeit is in 2023 lager dan in 2022 als gevolg van de investeringen die gedaan zijn in de materiële vaste activa. Deze zijn vanuit de eigen middelen voldaan. Solvabiliteit 2 en het weerstandsvermogen zijn in 2023 nagenoeg gelijk aan 2022 en kunnen als ruim worden aangemerkt. De absolute omvang van de liquide middelen ligt boven de signaleringswaarde. De rentabiliteit is in 2023 evenals in 2022 positief als gevolg van het positieve jaarresultaat.

Continuïteit

In onderstaande overzichten wordt een verwachting uitgesproken over de ontwikkelingen in de jaren 2023 tot en met 2028. In deze cijfers is een raming opgenomen voor de realisatie van de ambities uit het Instellingsplan. Het gaat daarbij om:

- Uitbreiden opleidingsaanbod (met name master HGT/LRT)
- Verhogen output onderzoek
- Versterken contact kerken
- Internationalisering verbreden
- Valorisatie samen met hbo
- Optimaliseren organisatiestructuur

Personele ontwikkelingen en studentenaantallen

Tabel 13

Ontwikkeling personele bezetting

Personeel (fte per 1 ultimo)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Management/directie	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Onderwijs en onderzoek	14,1	14,6	13,0	12,8	13,8	13,8
Ondersteunend personeel	6,4	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
	21,5	22,4	20,8	20,6	21,6	21,6

De daling naar 2025 komt met name door gepromoveerde promovendi. De stijging van 1 fte naar 2027 ten opzichte van 2026 komt door de vervanging van een hoogleraar die traktement ontvangt door een vacature van een hoogleraar in loondienst.

Tabel 14

Ontwikkeling studenten aantallen

Studenten (aantallen)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bachelor	59	59	59	59	59	59
Master (180 EC)	21	21	21	21	21	21
Master (60 EC)	27	27	27	27	27	27
Contractanten	32	32	32	32	32	32

De verwachting is dat de studentaantallen de komende jaren stabiel blijven op het huidige niveau.

Verwachte ontwikkeling balans

Tabel 15

Balans (in 1.000 euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	2.269	2.316	2.301	2.352	2.317	2.275
Financiële vaste activa	2.345	2.420	2.489	2.560	2.632	2.708
Vlottende activa	2.664	2.606	2.810	2.864	2.960	3.075
Totaal activa	7.278	7.342	7.600	7.776	7.909	8.058
Eigen vermogen						
Publiek eigen vermogen	70	70	70	70	70	70
Privaat eigen vermogen	3.602	3.566	3.724	3.800	3.833	3.882
Voorzieningen	2.808	2.908	3.008	3.32108	3.208	3.308
Kortlopende schulden	798	798	798	798	798	798
Totaal passiva	7.278	7.342	7.600	7.776	7.909	8.058

Verwachte ontwikkeling resultaat

Tabel 16

Raming van baten en lasten

	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>
Baten						
Rijksbijdragen	2.346	2.395	2.652	2.726	2.854	2.935
College- en cursusgelden	231	255	260	265	270	275
Baten werk in opdracht van derden	232	223	223	139	45	46
Overige baten	1.126	1.097	1.106	1.115	1.124	1.133
Totaal baten	<u>3.935</u>	<u>3.970</u>	<u>4.241</u>	<u>4.245</u>	<u>4.293</u>	<u>4.389</u>
Lasten						
Personeelslasten	2.628	2.951	3.010	3.070	3.131	3.194
Afschrijvingen	78	72	68	73	82	75
Huisvestingslasten	341	189	193	197	201	205
Overige lasten	960	880	898	915	932	952
	<u>4.007</u>	<u>4.092</u>	<u>4.169</u>	<u>4.255</u>	<u>4.346</u>	<u>4.426</u>
Saldo baten en lasten	-71	-122	72	-10	-53	-37
Financiële baten en lasten	233	86	86	86	86	86
Resultaat	<u>161</u>	<u>-36</u>	<u>158</u>	<u>76</u>	<u>33</u>	<u>49</u>

Toelichting op de verwachte ontwikkelingen

Bij deze begroting kan verder het volgende worden opgemerkt:

- Wat betreft de Rijksbijdrage is rekening gehouden met een gelijkmatige instroom (waarbij het aantal studenten ongeveer gelijk zal blijven). Voor 2024 is deze gebaseerd op 42 bekostigde studenten en 16 graden. Het begrote gemiddelde aantal promoties ligt op 4,5. De aanvullende bijdrage voor onderzoek die voor het eerst in 2023 is toegekend is ook hieronder opgenomen.
- De begroting van de collegegeldopbrengsten is berekend op basis van de te verwachten ontwikkeling van het aantal studenten, waarbij een inschatting is gemaakt van het aantal studenten dat instellingscollegegeld moet betalen.
- In de overige baten is begrepen de vaste bijdragen uit de kerken, deze is begroot op € 664.000 per jaar.
- Personele lasten zijn berekend op basis van verwachte ontwikkelingen in het personeelsbestand.
- Naar verwachting laten de reserves en de vermogenspositie van de TUA de komende jaren een lichte stijging zien.

Interne risicobeheersing

- De Corporate Governance Code schrijft voor dat een organisatie moet beschikken over een intern risicobeheersings- en controlesysteem. Dit systeem moet de realisatie van doelstellingen bewaken, de financiële verslaggeving betrouwbaar doen zijn en wet- en regelgeving doen naleven. Het CvB is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitbouw van dit systeem en voor de beoordeling van de effectiviteit ervan. Het CvB onderkent het belang van een goede opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Dit betekent ook dat het systeem moet kunnen meebewegen met maatschappelijke veranderingen en de steeds hogere eisen die de organisatie zelf stelt. Het interne risicobeheersingssysteem van TUA bestaat uit:
- De planning- en controleyklus: eens per jaar wordt het financieel beleidsplan herzien en aangepast aan de lopende begroting en het jaarplan volgend uit het Instellingsplan. In dit plan worden de strategische doelstellingen en de financiering van de strategie verder uitgewerkt. Daarnaast worden jaarlijks de doelstelling voor het komende jaar en het budget vastgesteld.

Periodiek (ieder kwartaal) wordt aan de RvT gerapporteerd over de operationele en financiële performance;

- De Letter of Representation: hierin wordt de betrouwbaarheid van de financiële rapportage expliciet door het verantwoordelijke management bevestigd;
- Een systeem van monitoring en rapportering, bestaand uit het uitvoeren van interne controles en rapportering daarover.

Risico's en benodigd buffervermogen

In het najaar van 2023 is een uitgebreide analyse gemaakt om zicht te krijgen op de belangrijkste financiële risico's waaraan de organisatie wordt blootgesteld en hoe deze risico's worden beheerst. Dit proces is ondersteund door een deskundige externe partij. De TUA is een universiteit met een sterk eigen vermogen. Financiële continuïteit is daardoor op korte termijn gewaarborgd. De TUA moet als kleine instelling echter steunen op de inzet van een klein team mensen. Daarin is ze kwetsbaar bij eventuele uitval. Deze kwetsbaarheid kan de komende jaren verminderd worden door in te zetten op nauwere samenwerking met andere instellingen.

Samenwerking met anderen op het terrein van academisch onderwijs op gereformeerde basis is ook een belangrijke maatregel om de impact van een aantal gesignaleerde risico's te verkleinen. Dat geldt in het bijzonder wat betreft de in- en doorstroom van studenten en bij langdurige uitval van personeel. Maar ook om aan de toenemende kwaliteitseisen van de overheid te blijven voldoen is samenwerking een must. Nationaal krijgt deze samenwerking vanaf 2023 sterker vorm vanuit een samenwerkingsplan van de 4 NLU-partners. Van belang daarbij is om de band met de kerken te behouden en te versterken.

Vanwege de gezonde financiële buffers (zowel m.b.t. eigen vermogen, werkkapitaal als liquide middelen) kan gesteld worden dat de continuïteit voor de komende jaren goed is gewaarborgd.

Wet Normering Topinkomens

In het kader van deze wet is de universiteit verplicht tot openbaarmaking van beloningen welke bepaalde bezoldigingsmaxima te boven gaan. Voor deze bezoldigingsmaxima geldt een berekening op basis van het aantal complexiteitspunten. Voor de TUA is het aantal complexiteitspunten door de RvT vastgesteld op 6, waarbij indeling in klasse B volgt. In de regeling van OCW, zoals die op 21 november 2019 gepubliceerd is in de Staatcourant, is echter opgenomen dat universiteiten zich minimaal 9 complexiteitspunten mogen toekennen. Universiteiten zullen zichzelf hierdoor minimaal in bezoldigingsklasse D mogen indelen. Dit resulteert in een bezoldigingsmaximum voor 2023 van € 173.000. Bij de functionarissen zijn in 2023 geen beloningen verstrekt welke boven de norm van de WNT uit komen.

Private activiteiten

In 2023 zijn door de universiteit geen gelden uit de rijksbijdrage aangewend voor investeringen in private activiteiten welke niet in lijn zijn met de werkzaamheden waarvoor de instelling een rijksbijdrage ontvangt van de overheid.

Beleggingen

De TUA maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, crediteuren en overige kortlopende schulden. De in de balans verantwoorde financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Apeldoorn, februari 2024

A.J. (Arjan) Dorst MSc
voorzitter college van bestuur

11.2 Balans per 31 december 2023

Tabel 17

Balans per 31 december 2023

		<u>2023</u>		<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur
1. Activa				
1.1 Vaste activa				
1.1.1 Immateriële vaste activa	-		5.817	
1.1.2 Materiële vaste activa	2.269.121		1.446.745	
1.1.3 Financiële vaste activa	<u>2.344.415</u>		<u>1.893.041</u>	
		4.613.536		3.345.603
1.2 Vlottende activa				
1.2.1 Voorraden	8.400		8.900	
1.2.2 Vorderingen	181.041		553.269	
1.2.4 Liquide middelen	<u>2.474.769</u>		<u>2.870.681</u>	
		2.664.210		3.432.850
		<u>7.277.746</u>		<u>6.778.453</u>
2. Passiva				
2.1 Eigen vermogen		3.672.323		2.860.569
2.2 Voorzieningen		2.807.711		3.273.671
2.3 Langlopende schulden		-		-
2.4 Kortlopende schulden		797.712		644.213
		<u>7.277.746</u>		<u>6.778.453</u>

11.3 Staat van baten en lasten over 2023

Tabel 18

Staat van baten en lasten over 2023

	<u>Werkelijk 2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Werkelijk 2022</u>
	Eur	Eur	Eur
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen	2.346.248	2.133.093	1.544.921
3.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	-	-	-
3.3 Wettelijke college- / cursus- / examengelden	231.223	235.000	185.139
3.4 Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)	232.288	112.000	119.905
3.5 Overige baten	<u>1.124.999</u>	<u>1.115.600</u>	<u>1.216.251</u>
<i>Totaal baten</i>	<u><u>3.934.758</u></u>	<u><u>3.595.693</u></u>	<u><u>3.066.216</u></u>
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	2.627.908	2.482.285	1.301.839
4.2 Afschrijvingen	78.424	87.500	60.385
4.3 Huisvestingslasten	340.898	223.000	135.050
4.4 Overige lasten	<u>959.280</u>	<u>799.925</u>	<u>549.520</u>
<i>Totaal lasten</i>	<u><u>4.006.510</u></u>	<u><u>3.592.710</u></u>	<u><u>2.046.794</u></u>
Saldo baten en lasten	-71.572	2.983	1.019.422
6. Financiële baten en lasten	<u>233.130</u>	<u>62.50</u>	<u>-355.193</u>
Resultaat	<u><u>161.378</u></u>	<u><u>9.233</u></u>	<u><u>664.229</u></u>

11.4 Kasstroomoverzicht over 2023

Tabel 19

Kasstroomoverzicht over 2023

		<u>2023</u>		<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-71.752		1.019.422
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	78.424		60.385	
- mutaties voorzieningen	<u>184.416</u>		<u>-733.423</u>	
		262.840		-673.038
Veranderingen in vlottende middelen				
- voorraden	500		200	
- vorderingen	372.228		-257.420	
- schulden	<u>153.499</u>		<u>269.703</u>	
		<u>526.227</u>		<u>12.483</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		717.315		358.867
Ontvangen interest/rendement	58.384		18.089	
Betaalde interest	<u>-7.688</u>		<u>-2.640</u>	
		<u>50.695</u>		<u>15.449</u>
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>		768.010		374.316
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in (im)materiële vaste activa	894.983		9.981	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Investerings in financiële vaste activa	469.555		2.951.863	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	<u>-200.616</u>		<u>-2.215.390</u>	
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		-1.163.922		-746.454
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-		-	
Aflossing langlopende schulden	<u>-</u>		<u>-</u>	
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		<u>-</u>		<u>-</u>
Mutatie liquide middelen		<u>-395.912</u>		<u>-372.138</u>
Liquide middelen 1-1		2.870.681		3.242.819
Liquide middelen 31-12		<u>2.474.769</u>		<u>2.870.681</u>
Mutatie liquide middelen		<u>-395.912</u>		<u>-372.138</u>

11.5 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De bedragen in de jaarrekening zijn in euro's vermeld, tenzij anders aangegeven.

Stelselwijziging groot onderhoud

In 2023 heeft de TUA besloten om groot onderhoud te gaan activeren volgens de componentenmethode. Dit betreft een stelselwijziging ten opzichte van voorgaande verslagleggingsjaren. De keuze voor de stelselwijziging wordt onder meer gedreven vanuit het perspectief van vergelijkbaarheid. De universiteiten in Nederland die rijksbekostiging ontvangen, hebben overwegend de gebouwen zowel juridisch als economisch in eigendom. Daarbij hanteren de universiteiten in het algemeen geen voorziening groot onderhoud. Tevens heeft in het jaar 2023 een grote verbouwing plaatsgevonden aan het gebouw van de TUA. Deze stelselwijziging is retrospectief doorgevoerd vanaf 1 januari 2023, zonder dat de vergelijkende cijfers uit voorgaande jaren zijn aangepast, conform hoofdstuk 140 van de RJ. De mutatie in de oorspronkelijke voorziening groot onderhoud is verwerkt op 1 januari 2023 en verwerkt in het eigen vermogen. In het eigen vermogen is een bestemmingsreserve onderhoud opgevoerd. Tevens is gedurende 2023 geen dotatie aan de voorziening groot onderhoud in de staat van baten en lasten verantwoord.

De impact van deze stelselwijziging op het eigen vermogen bedraagt € 717.785, waarvan € 650.376 retrospectieve opheffing van de voorziening groot onderhoud en vorming bestemmingsreserve onderhoud en € 67.409 hoger resultaat als gevolg van lagere dan begrote huisvestingslasten. Deze impact op het resultaat in 2023 van € 67.409 is het gevolg van het niet doteren aan de voorziening € 70.000 en daartegenover € 2.591 hogere afschrijvingslasten van geactiveerde onderhoudscomponenten. Indien de voorziening groot onderhoud wel was gecontinueerd zou deze per jaareinde 2023 € 616.754 zijn.

De impact voor de komende jaren is – afgezien van de mutatie van het eigen vermogen niet kwantificeerbaar, doordat er in 2023 een grote verbouwing heeft plaatsgevonden aan het gebouw van de TUA en na oplevering van deze verbouwing in najaar 2023 er een nieuw MOP is opgesteld.

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

11.5.1 Waarderingsgrondslagen

(Im)materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen naar rato van de verwachte levensduur van de activa.

De afschrijvingspercentages bedragen:

Gebouwen	2,50%
Installaties	5,00-20,00%
Inventaris	20,00%
Orgel	2,50%
Computers e.d.	33,33%

Met ingang van 2010 wordt op het hoofdgebouw niet meer afgeschreven, omdat de boekwaarde lager is dan de bodemwaarde. Het boekenbezit is niet geactiveerd. De aanschaf wordt direct ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Financiële vaste activa

Effecten zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde of lagere marktwaarde. De universiteit hanteert een treasurystatuut waarbij (voor het publiek vermogen) wordt voldaan aan de Regeling beleggen,

lenen en derivaten. Beleggingen vinden plaats met minimaal een hoofdsomgarantie. Voor nieuwe beleggingen geldt dat de universiteit uitsluitend nog belegt bij instellingen met minimaal een A-ranking.

Vorraden

De voorraad wordt gewaardeerd tegen kostprijs, rekening houdend met afwaardering vanwege eventuele incourantheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met beperktere bestedingsmogelijkheden.

Voorzieningen

De voorziening emeritering hoogleraren betreft het in eigen beheer opgebouwde deel van de emeritaatsrechten van hoogleraren die niet in loondienst zijn. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een actuariële berekening rekening houdend met de rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB per 31 december 2022 en de sterftetafel: prognosetafel AG 2020. De voorziening is berekend op basis van de rechten per 1 januari na afloop van het boekjaar. In de voorziening is geen rekening gehouden met toekomstige indexeringen. Voorheen was de indexering gekoppeld aan de (jaarlijkse) CAO-stijging van de salarissen van de dan in dienst zijnde hoogleraren. Met ingang van 2021 wordt de indexering van de pensioenen gekoppeld aan de indexatie van de pensioenen van emeritus CGK-predikanten. Dit betreft de indexering die het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn toepast.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremie's in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Er is een jubileumvoorziening gevormd voor personeelsleden die 25 en/of 40 jaar in dienst kunnen zijn. De voorziening wordt naar rato opgebouwd tot aan de jubileumdatum. De voorziening is gewaardeerd tegen de best mogelijke schatting, rekening houdend met loonontwikkeling en blijfkans.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

11.5.2 Resultaatbepaling

Stelselwijziging groot onderhoud

In 2023 heeft de TUA besloten om groot onderhoud te gaan activeren volgens de componentenmethode. Dit betreft een stelselwijziging ten opzichte van voorgaande verslagleggingsjaren. De keuze voor de stelselwijziging wordt onder meer gedreven vanuit het perspectief van vergelijkbaarheid. De universiteiten in Nederland die rijksbekostiging ontvangen, hebben overwegend de gebouwen zowel juridisch als economisch in eigendom. Daarbij hanteren de universiteiten in het algemeen geen voorziening groot onderhoud. Tevens heeft in het jaar 2023 een grote verbouwing plaatsgevonden aan het gebouw van de TUA. Deze stelselwijziging is retrospectief doorgevoerd vanaf 1 januari 2023, zonder dat de vergelijkende cijfers uit voorgaande jaren zijn aangepast, conform hoofdstuk 140 van de RJ. De mutatie in de oorspronkelijke voorziening groot onderhoud is verwerkt op 1 januari 2023 en verwerkt in het eigen vermogen. In het eigen vermogen is een bestemmingsreserve onderhoud opgevoerd. Tevens is gedurende 2023 geen dotatie aan de voorziening groot onderhoud in de staat van baten en lasten verantwoord.

De impact van deze stelselwijziging op het eigen vermogen bedraagt € 717.785, waarvan € 650.376 retrospectieve opheffing van de voorziening groot onderhoud en vorming bestemmingsreserve onderhoud en € 67.409 hoger resultaat als gevolg van lagere dan begrote huisvestingslasten. Deze impact op het resultaat in 2023 van € 67.409 is het gevolg van het niet doteren aan de voorziening € 70.000 en daartegenover € 2.591 hogere afschrijvingslasten van geactiveerde onderhoudscomponenten. Indien de voorziening groot onderhoud wel was gecontinueerd zou deze per jaareinde 2023 € 616.754 zijn.

De impact voor de komende jaren is – afgezien van de mutatie van het eigen vermogen niet kwantificeerbaar, doordat er in 2023 een grote verbouwing heeft plaatsgevonden aan het gebouw van de TUA en na oplevering van deze verbouwing in najaar 2023 er een nieuw MOP is opgesteld.

De rijksbijdrage wordt toegerekend aan het jaar waarvoor zij wordt verkregen. College- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarin de leveringen en diensten hebben plaatsgevonden, voor zover een verplichting tegenover de bate staat. Giften en legaten in natura worden gewaardeerd tegen waarde in het economisch verkeer in Nederland.

Giften en legaten worden verantwoord in het verslagjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kleine giften tot een bedrag van € 1.500 worden verantwoord op basis van kasstelsel. Rente wordt verantwoord in het jaar waarop zij betrekking heeft. Met inachtneming van vorenstaande grondslagen wordt het exploitatieresultaat voorts bepaald als het verschil van de baten en lasten over het jaar.

11.5.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Het begrip geldmiddelen is gedefinieerd als het saldo van de liquide middelen conform de balans en de schulden aan bankinstellingen.

11.5.4 Financiële instrumenten

TUA maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, crediteuren en overige kortlopende schulden. De in de balans verantwoorde financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

11.6 Toelichting balans

Tabel 20

Vaste activa

1.1 Vaste activa									
1.1.1 Immateriële vaste activa									
	Aanschaf- waarde <u>1-jan-23</u>	Cumulatieve afschrijving <u>1-jan-23</u>	Boekwaarde <u>1-jan-23</u>	Investerings <u>2023</u>	Desinves- tering <u>2023</u>	Afschrijving <u>2023</u>	Aanschaf- waarde <u>31-dec-23</u>	Cumulatieve afschrijving <u>31-dec-23</u>	Boekwaarde <u>31-dec-23</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
1.1.1.5 Overige immateriële vaste activa	42.713	36.896	5.817	-	-	5.817	42.713	42.713	0
	42.713	36.896	5.817	-	-	5.817	42.713	42.713	0
1.1.2 Materiële vaste activa									
	Aanschaf- waarde <u>1-jan-23</u>	Cumulatieve afschrijving <u>1-jan-23</u>	Boekwaarde <u>1-jan-23</u>	Investerings <u>2023</u>	Desinves- tering <u>2023</u>	Afschrijving <u>2023</u>	Aanschaf- waarde <u>31-dec-23</u>	Cumulatieve afschrijving <u>31-dec-23</u>	Boekwaarde <u>31-dec-23</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	2.910.330	1.483.226	1.427.104	844.579	-	62.260	3.754.909	1.545.486	2.209.423
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	365.946	346.305	19.641	50.404	-	10.347	416.350	356.652	59.698
	3.276.276	1.829.531	1.446.745	894.983	-	72.607	4.171.259	1.902.138	2.269.121
1.1.3 Financiële vaste activa									
	Stand per <u>1-jan-23</u>	Aankopen	Verkopen	Mutaties in koersresultaat		Stand per <u>31-dec-23</u>			
	Eur	Eur	Eur	Eur		Eur			
1.1.3.7.1 Aandelen	538.357			85.183		623.539			
1.1.3.7.3 Obligaties	1.354.685	469.555	200.436	97.072		1.720.876			
1.1.3.7 Effecten	1.893.041	469.555	200.436	182.255		2.344.415			

In 2023 is er een stelselwijziging doorgevoerd. Al het groot onderhoud wordt sinds 1 januari 2023 geactiveerd. Als gevolg van deze stelselwijziging is de afschrijvingslast over componenten uit het MOP € 2.591 hoger in 2023.

Tabel 21

Vlottende activa

1.2 Vlottende activa	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur
1.2.1 Voorraden		
1.2.1.2 Gebruiksgoederen	<u>8.400</u>	<u>8.900</u>
1.2.2 Vorderingen		
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur
1.2.2.10 Overige vorderingen	154.437	542.274
1.2.2.14 Te ontvangen interest	<u>26.604</u>	<u>10.995</u>
	<u>181.041</u>	<u>553.269</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur
1.2.4 Liquide middelen		
1.2.4.1 Kasmiddelen	419	220
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>2.474.350</u>	<u>2.870.461</u>
	<u>2.474.769</u>	<u>2.870.681</u>

Tabel 22

Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
2.1.1 Groepsvermogen	<u>1-jan-23</u>		mutaties	<u>31-dec-23</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur
2.1.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve	-	-	-	-
2.1.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Vereveningsfonds	-	-	-	-
Profileringsfonds	70.000	-	-	70.000
2.1.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)				
Bestemmingsreserve CGK theologische opleiding	2.406.769	545.178	-	2.951.947
Bestemmingsreserve onderhoud	-	-	650.376	650.376
2.1.1.4 Bestemmingsfondsen (publiek)				
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen (privaat)	-	-	-	-
Voetius-project	83.800	83.800	-	-
Verbouwingfonds	300.000	-300.000	-	0
2.1.1.7 Andere wettelijke reserves	-	-	-	-
2.1.1.8 Statutaire reserves	-	-	-	-
	<u>2.860.569</u>	<u>161.378</u>	<u>650.376</u>	<u>3.672.323</u>

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het CvB. Het profileringsfonds biedt financiële ondersteuning aan studenten die als gevolg van bijzondere omstandigheden studievertraging oplopen. De bestemmingsreserve CGK theologische opleiding heeft als doel de continuïteit van het opleiden van theologen voor de CGK te waarborgen. De bestemmingsreserve onderhoud is gevormd vanuit de vrijval van de voorziening groot onderhoud als gevolg van de in 2023 doorgevoerde stelselwijziging inzake verwerking groot onderhoud. Als gevolg van de stelselwijziging is het resultaat 2023 € 67.409 hoger doordat er geen dotatie aan de voorziening is gedaan en daartegenover hogere afschrijvingslasten zijn opgenomen.

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsfondsen is aangegeven door derden. In 2020 is € 68.800 en in 2021 is € 15.000 ontvangen met een specifieke bestemming voor een 'Voetius-project'. In 2023 zijn deze middelen volledig besteed. In 2022 is voor de verbouwing € 300.000 toegezegd door St. Horizon. In 2023 is de verbouwing gerealiseerd.

Tabel 23
Voorzieningen

2.2 Voorzieningen	Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per	Kortlopend deel	Langlopend deel
	<u>31-dec-22</u>				<u>31-dec-23</u>	<u>< 1 jaar</u>	<u>> 1 jaar</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
2.2.1. Personele voorzieningen							
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	1.401	5.158	-	-	6.559	2.000	4.559
2.2.1.7. Overige personele voorzieningen	2.621.894	360.157	180.899	-	2.801.152	181.000	2.620.152
2.2.3. Voorziening groot onderhoud							
Voorziening groot onderhoud	650.376	-	-	650.376	-	-	-
Totaal voorzieningen	3.273.671	365.315	180.899	650.376	2.807.711	183.000	2.624.711

Als gevolg van de stelselwijziging is de voorziening groot onderhoud vrijgefallen op 1 januari 2023 ten gunste van het eigen vermogen. In 2023 heeft hierdoor geen dotatie aan de voorziening plaatsgevonden, welke was begroot op € 70.000.

Tabel 24
Kortlopende schulden

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.8. Crediteuren	42.318	50.168
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	101.195	67.028
2.4.10. Schulden ter zake van pensioenen	28.722	19.828
2.4.13. Vooruitontvangen college-, cursus-, les- en examengelden	164.000	111.400
2.4.15. Vooruitontvangen investeringssubsidies	-	-
2.4.16. Vooruitontvangen bedragen	60.508	59.220
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	72.632	46.117
2.4.18. Te betalen interest	-	1.042
2.4.19. Overige overlopende passiva	328.287	289.410
	<u>797.712</u>	<u>644.213</u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen:

Per balansdatum is het volgende leasecontract actief: Leasing kopieerapparatuur ad € 11.530 per jaar. Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en loopt tot najaar 2025.

Met het Dienstenbureau van de CGK is een dienstverleningsovereenkomst gesloten op het gebied van salarisadministratie, financiële administratie en aanvullende financiële management-ondersteuning. Het betreft een doorlopende opdracht welke van jaar tot jaar wordt geëvalueerd. De omvang van het contract bedraagt circa € 65.000 per jaar.

Resultaatbestemming

Regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In het reglement van de TUA is de bevoegdheid voor het voeren van beleid toegewezen aan het CvB. Aan de RvT is het toezicht en daarmee de vaststelling van de jaarrekening toegewezen.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Het resultaat over 2023 kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 25

Resultaat over 2023

Resultaat		161.378
Ten gunste van vereveningsfonds	0	
Dotatie ten gunste van profileringsfonds	0	
Onttrekking ten laste van bestemmingsfonds	<u>383.800</u>	<u>383.800</u>
		545.178
Private ontvangsten CGK	1.029.231	
Private uitgaven CGK	<u>-375.973</u>	
Per saldo toerekenen aan	653.258	
Private bestemmingsreserve		
Doch maximaal		<u>545.178</u>
Toe te rekenen resultaat aan de algemene reserve		0

Het CvB stelt met goedkeuring van de RvT voor om het resultaat 2023 conform bovenstaande verdeling ten bate van het eigen vermogen te brengen.

11.7 Toelichting staat van baten en lasten

Tabel 26

Toelichting staat van baten

3. Baten			
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1.1 Rijksbijdragen			
OCW	<u>2.346.248</u>	<u>2.133.093</u>	<u>1.544.921</u>
	<u>2.346.248</u>	<u>2.133.093</u>	<u>1.544.921</u>
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
3.3 Wettelijke college-/cursus-/examengelden			
3.3.4. College- en cursusgelden	<u>231.223</u>	<u>235.000</u>	<u>185.139</u>
	<u>231.223</u>	<u>235.000</u>	<u>185.139</u>
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
3.4 Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)			
3.4.1.1.			
Contractonderwijs	<u>34.693</u>	<u>25.000</u>	<u>27.704</u>
3.4.1. Contractonderwijs		34.693	25.000
3.4.2.1. Internationale organisaties	174.535	80.000	76.418
3.4.2.3. NWO	-	-	-
3.4.2.5. Overige non-profit organisaties	<u>23.060</u>	<u>7.000</u>	<u>15.783</u>
3.4.2. Contractonderzoek		197.595	87.000
	<u>232.288</u>	<u>112.000</u>	<u>119.905</u>
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
3.5 Overige baten			
3.5.1. Opbrengst verhuur	1.600	-	-
3.5.3. Schenkingen	8.772	132.000	4.505
3.5.9. Opbrengst catering	9.750	4.500	3.972
3.5.10. Overige	<u>1.104.877</u>	<u>979.100</u>	<u>1.207.774</u>
	<u>1.124.999</u>	<u>1.115.600</u>	<u>1.216.251</u>

Tabel 27

Toelichting staat van lasten

4. Lasten	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
4.1 Personeelslasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	1.612.389	1.612.352	1.308.756
4.1.1.2. Sociale lasten	261.399	244.265	195.363
4.1.1.5. Pensioenlasten	<u>236.631</u>	<u>268.928</u>	<u>244.649</u>
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	2.110.419	2.125.545	1.748.768
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	360.157	250.000	-571.290
4.1.2.2. Personeel niet in loondienst	43.173	7.400	34.822
4.1.2.3. Overig	<u>114.159</u>	<u>99.340</u>	<u>89.539</u>
4.1.2. Overige personele lasten	<u>517.489</u>	<u>356.740</u>	<u>-446.929</u>
	<u>2.627.908</u>	<u>2.482.285</u>	<u>1.301.839</u>
Het gemiddeld aantal fte per kwartaal bedroeg in 2023: 19,93 (2022: 17,12).			
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
Overzicht bezoldiging CvB / kostenvergoeding RvT			
College van bestuur	125.280	117.895	112.151
Raad van toezicht	<u>17.848</u>	<u>19.000</u>	<u>23.848</u>
	<u>143.128</u>	<u>136.895</u>	<u>135.999</u>

Tabel 28

Vervolg toelichting staat van lasten

	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
4.2 Afschrijvingen			
4.2.1. Afschrijvingen immateriële vaste activa	5.817	6.000	14.238
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>72.607</u>	<u>81.500</u>	<u>46.147</u>
	<u>78.424</u>	<u>87.500</u>	<u>60.385</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.2. Verzekeringslasten	10.885	11.000	8.333
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	23.122	23.000	18.303
4.3.4. Energie en water	59.515	47.000	32.887
4.3.5. Schoonmaakkosten	41.805	35.000	34.164
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	19.702	20.000	19.325
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	-	70.000	8.252
4.3.8. Overige huisvestingslasten	<u>185.869</u>	<u>17.000</u>	<u>13.786</u>
	<u>340.898</u>	<u>223.000</u>	<u>135.050</u>
	<u>2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>2022</u>
	Eur	Eur	Eur
4.4 Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	279.442	219.200	189.708
4.4.2. Inventaris en apparatuur	137.496	211.400	119.114
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	241.205	144.025	92.905
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen	-	-	-
4.4.5. Overige	301.137	225.300	147.793
	<u>959.280</u>	<u>799.925</u>	<u>549.520</u>
<i>Separate specificatie kosten instellingsaccountant</i>			
4.4.1.1. Kosten onderzoek jaarrekening	43.741		35.211
4.4.1.2. Andere controleopdrachten	-		2.105
4.4.1.3. Adviezen op fiscaal terrein	-		-
4.4.1.4. Overige niet-controlediensten	<u>3.788</u>		-
	<u>47.529</u>		<u>37.316</u>

Tabel 29

Toelichting staat van financiële baten en lasten

6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	46.374	6.250	12.252
6.1.2. Ontvangen dividenden	12.009	-	5.837
6.1.3. Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	182.435	-	-
6.2. Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	-	-	-4.268
6.2.2. Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	<u>-7.688</u>	<u>-</u>	<u>-369.014</u>
	<u>233.130</u>	<u>6.250</u>	<u>-355.193</u>

Model WNT: Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

De WNT is van toepassing op de TUA. Het voor de TUA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 173.000. Dit betreft bezoldigingsklasse D.

Tabel 30

Bezoldiging bestuurders

WNT: Wet normering topinkomens

Stg. Samenwerkingsverband V(S)O 2507 Nijmegen e.o.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023

bedragen x € 1

Funcatiegegevens	A.J. Dorst Algemeen bestuurder	M.J. Kater Rector
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,68	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.933	125.402
Beloningen betaalbaar op termijn (*)	14.595	17.797
<i>Subtotaal</i>	101.528	143.170
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	118.211	173.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-

Bezoldiging

101.528 **143.170**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt

Gegevens 2022

bedragen x € 1	A.J. Dorst	M.J. Kater	H.J. Selderhuis	W.J.A. Hanekamp
Functiegegevens	Algemeen bestuurder	Rector	Rector	Algemeen bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/8 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 05/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,6		1,0	0,6
Dienstbetrekking?	ja		nee	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	28.854		119.686	44.359
Beloningen betaalbaar op termijn (*)	5.512		19.727	6.743
<i>Subtotaal</i>	34.366		139.413	51.102
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	42.253		168.000	51.367
Bezoldiging	34.366		139.413	51.102

^(*) Dit betreft het werkgeversdeel inzake de pensioenpremies

1c.

Toeziethoudende topfunctionarissen Gegevens 2023 bedragen x € 1

	J. van Langevelde	G. Korevaar	G. Wolters	M. den Heijer	A.J. van der Wekken	M.F.N. Pikart-van den Berg
Functiegegevens	Voorzitter	Secretaris	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	16/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	12/6 - 31/12	12/6 - 31/12	12/6 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	2.858	1.981	1.897	606	900	1.079
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	24.884	17.300	17.300	9.622	9.622	9.622
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-
Bezoldiging	2.858	1.981	1.897	606	900	1.079
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

overschrijding al dan niet is toegestaan Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt			
Gegevens 2022 bedragen x € 1	G. Korevaar	G. Wolters					H.M. Overmans Secretaris 1/1 – 31/12	R.W.J. Soeters Voorzitter 1/1 – 31/12	J.M. Kuijper- Rustenburg Lid 1/1 – 31/07
Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2022	Lid 1/1 - 31/12	Lid 1/1 – 31/12							
Bezoldiging									
Bezoldiging	1.992	1.800					1.800	2.500	1.854
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.800	16.800					16.800	25.200	9.758

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Model E (Verbonden partijen) is voor de TUA niet van toepassing.

Model G: Verantwoording subsidies

Tabel 31

Verantwoording subsidies

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt			
Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	

Model H Overzicht declaraties van bestuurders (in euro's)

Tabel 32

Overzicht declaraties van bestuurders

	M.J. Kater	A.J. Dorst
Representatiekosten	2.160	2.309
Reiskosten binnenland	3.758	4.429
Reiskosten buitenland	1.994	1.821
Overige kosten	0	199
Totaal	7.912	8.758

11.8 Verantwoording notitie helderheid

Voor de TUA zijn vier onderdelen uit de 'Notitie helderheid' van belang:

Uitbesteding (thema 1)

Dit is voor de TUA niet van toepassing.

Investering publiek / private arrangementen (thema 2)

1. Inleiding

De werkzaamheden die in en vanuit de TUA plaatsvinden staan beschreven in hoofdstuk 3 (onderwijs), hoofdstuk 5 (onderzoek) en hoofdstuk 6 (valorisatie) van dit bestuursverslag. Om deze werkzaamheden te kunnen bekostigen worden de volgende geldstromen aangewend: 1. Rijksbijdrage en collegegeld, investeringen uit het publiek eigen vermogen (1^e geldstroom), 2. De bekostiging vanuit Europese en/of nationale onderzoekscompetities (2^e geldstroom) en 3. De bekostiging voor specifieke onderzoeksprojecten vanuit externe organisaties (3^e geldstroom). Deze geldstromen worden met name ingezet voor de personele lasten inzake het primaire proces. Uit de jaarrekening en ook de begroting 2024 blijken deze publieke baten niet voldoende om de personele lasten in het primaire proces te dekken. Gezien de aard van de TUA en haar belang voor kerk en samenleving worden derhalve private baten (giften en kerkelijke bijdragen) ingezet om publieke tekorten te dekken. Het karakter en de aard van de TUA (zie o.a. 'Missie en visie' in dit bestuursverslag) zijn sterk onderscheidend van de grotere Nederlandse Universiteiten. De TUA is dusdanig uniek in haar aanbod en vormgeving, dat er nooit sprake kan zijn van concurrentievoordeel ten opzichte van private aanbieders.

2. Verantwoording

In het kader van de beleidsregel 'Investeren met publieke middelen in private activiteiten', legt de TUA hieronder verantwoording af van activiteiten die vallen onder deze beleidsregel. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen activiteiten waarvoor geen verantwoording noodzakelijk is onder de beleidsregel, activiteiten waarvoor een versoepelde verantwoording geldt en activiteiten waarvoor een volledige verantwoording geldt.

3. Geen verantwoording onder de beleidsregel

Activiteiten waarvoor geen verantwoording onder de beleidsregel noodzakelijk is, zijn:

- de mensa/kantine van de organisatie. Deze is van zeer beperkte omvang. De totale baten over 2023 bedragen € 9.750 en daarmee is dit een kleinschalige voorziening. Deze valt mede vanwege de kleinschaligheid en doordat de mensa/kantine niet opengesteld wordt voor anderen dan studenten en medewerkers, onder de publieke activiteiten van de TUA.
- Europese subsidieprojecten (zie onder 7.3 van dit bestuursverslag). Deze vereisen geen verantwoording omdat zij gefinancierd worden vanuit de 3^e geldstroom (zie onder 1.) met Europees subsidiegeld, waarbij de subsidie is gekoppeld aan een specifieke opdracht. Deze projecten vloeien voort uit de wettelijke taak van onderzoek door de universiteit.
- seminars en congressen. Deze vallen onder de 'Kennisoeverdracht ten behoeve van de maatschappij' wat een wettelijke publieke taak is. Het betreft hier wetenschapscommunicatie, waarbij vanuit het regulier onderzoek de onderzoeksresultaten worden gedeeld. De TUA ziet deze activiteiten daardoor als publieke activiteiten.

4. Versoepelde verantwoording onder de beleidsregel

Een activiteit waarvoor een versoepelde verantwoording onder de beleidsregel geldt, is:

- Permanente educatie predikanten (PEP): deze activiteit, die volgt uit de maatschappelijke visie van de TUA wordt door de TUA aangemerkt als een publieke activiteit die valt onder de 'Kennisoeverdracht ten behoeve van de maatschappij'. De TUA is in haar aanbod van deze activiteit dusdanig uniek, dat er geen concurrentie optreedt met eventuele private aanbieders. De activiteit wordt georganiseerd in collegeruimtes binnen de TUA die op dat moment niet voor reguliere colleges worden gebruikt. Er hoeft derhalve geen extra ruimte vrijgemaakt te worden in de huisvesting. Voor (oud-)studenten is er sprake van noodzaak tot professionalisering. Deze activiteit ligt daarmee volledig in lijn met de oorspronkelijk voor

deze studie bedoelde rijksbijdragen. Doordat dit valt onder het leven lang ontwikkelen wordt de versoepelde verantwoording gevraagd.

	Activiteit
	Permanente educatie predikanten
Classificatie volgens beleidsregel	Publiek
100% privaat	nvt
Omvang baten?	€ 32.100
Een inschatting van de kosten die samenhangen met de uitvoering dan wel ontwikkeling van de private activiteiten, per soort private activiteit.	€ 32.100
Beschrijving van het (risico-)beleid en beheer	De educatie wordt beschreven als onderdeel van de maatschappelijke visie en staat beschreven in het Instellingsplan van de TUA
Beschrijving van juridische en organisatorische inbedding incl. beschrijving verantwoordelijkheidstoedeling	Opleiding vindt plaats als onderdeel van de reguliere opleiding binnen de TUA
Beschrijving van de meerwaarde voor de bekostigde wettelijke taak	Kerntaak van de TUA om predikanten voor de CGK op te leiden en te blijven opleiden

5. Volledige verantwoording onder de beleidsregel

Een activiteit waarvoor een volledige verantwoording onder de beleidsregel geldt is:

- Contractonderwijs: de TUA kent studenten die op contractbasis losse modules volgen (zie onder 3.3. van dit bestuursverslag). Alhoewel deze activiteit door de TUA wordt gezien als een volledig private activiteit die volledig privaat wordt bekostigd (mede door de giften en kerkelijke bijdragen), wil de TUA niettemin volledige verantwoording afleggen in overeenstemming met wat daarover wordt verwoord in de brief van de Minister van OC&W van 3 oktober 2023. Deze activiteit, die wordt benut voor de bekostigde wettelijke taak, leidt tot een grotere deskundigheid van docenten, doordat zij in hun colleges moeten afstemmen op de aanwezigheid van deze contractanten, die vaak vanuit meerdere beroepsgroepen afkomstig zijn. De investering in deze activiteit is proportioneel en leidt niet tot oneerlijke concurrentie (vanwege het unieke aanbod van de TUA in deze).

	Activiteit
	Contractonderwijs
Classificatie volgens beleidsregel	Privaat
100% privaat	Nee, want maakt gebruik van gebouwen en personeel van onderwijs
Omvang baten?	€ 34.700
Omvang van geïnvesteerde publieke middelen en mutatie hiervan in het verslagjaar	€ - (*)
Beschrijving van het (risico-)beleid en beheer	De educatie wordt beschreven als onderdeel van de maatschappelijke visie en staat beschreven in het Instellingsplan van de TUA
Beschrijving van juridische en organisatorische inbedding incl. beschrijving verantwoordelijkheidstoedeling	Opleiding vindt plaats als onderdeel van de reguliere opleiding binnen de TUA
Beschrijving van de meerwaarde voor de bekostigde wettelijke taak	Vanuit de maatschappelijke visie van de TUA worden contractanten opgeleid volgens de visie van de CGK

(*) er zijn in 2023 geen investeringen gepleegd gerelateerd aan contractactiviteiten. Wel is er sprake van kosten. De kosten zijn niet exact te bepalen door de wijze waarop de contractactiviteiten worden vormgegeven, maar liggen bij benadering in lijn met de opbrengsten. Wel wordt benadrukt dat eventuele tekorten worden gedekt vanuit giften / bijdrage kerken, zodat er geen publieke middelen wegvloeien. Er is dan ook geen sprake van structurele tekorten.

Uit bovengenoemde tabel blijkt:

- dat zowel de permanente educatie predikanten als het contractonderwijs weinig risico in zich dragen om onnodig veel inzet van publieke middelen te vergen;
- dat zowel de permanente educatie predikanten als het contractonderwijs in die zin juridisch en organisatorisch ingebed zijn dat ze plaatsvinden als onderdeel van de reguliere opleiding;

- dat de meerwaarde van de permanente educatie predikanten voor de bekostigde wettelijke taak is dat het de kerntaak van de TUA is om predikanten voor de CGK op te leiden en na hun opleiding verder te professionaliseren. En dat de meerwaarde van het contractonderwijs voor de bekostigde wettelijke taak is dat vanuit de maatschappelijke visie van de TUA contractanten worden opgeleid volgens de visie van de CGK.

Eventuele positieve resultaten uit de beschreven activiteiten worden toegevoegd aan het publiek eigen vermogen.

De TUA biedt niet-studenten – mede vanuit het oogpunt van maatschappelijke betrokkenheid – als contractant de mogelijkheid om colleges te volgen van de in het curriculum opgenomen modules. De TUA brengt hiervoor een bijdrage per EC in rekening dat gebaseerd is op het instellingscollegegeld.

Buitenlandse studenten (thema 4)

Per 1 oktober 2023 stond er geen buitenlandse voltijdstudent aan de TUA ingeschreven. Wel werd in 2023 promotiebegeleiding gegeven aan 9 studenten uit de VS, 9 uit Zuid-Korea, 6 uit Indonesië, 4 uit Nepal, 3 uit Canada, 3 uit Duitsland, 1 uit Brazilië, 1 uit Burkina Fasso, 1 uit Finland, 1 uit Haïti, 1 uit Hongarije, 1 uit India, 1 uit Letland, 1 uit Nigeria, en 1 uit Trinidad.

De TUA onderneemt geen wervingsacties in het buitenland om de opleiding te promoten, degenen die zich aanmelden, komen op eigen initiatief. De TUA heeft in het buitenland een goede naam als een instelling voor klassiek-gereformeerde theologie met een groot accent op de Bijbelse vakken en de kerkgeschiedenis. Op verzoeken van buitenlandse studenten wordt terughoudend gereageerd vanwege de taaleisen. De colleges in de bachelor en master worden in het Nederlands gegeven, waardoor een goede beheersing van de Nederlandse taal vereist is. Wel kunnen buitenlandse studenten, die beschikken over voldoende academisch niveau, deelnemen in het GP ten behoeve van promotieonderzoek.

De TUA is door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) erkend als referent in de zin van artikel 2c van de Vreemdelingenwet, zowel voor de categorie onderwijs als voor wetenschappelijk onderzoek. De contacten met de IND zijn prettig en bevorderen een vlotte administratieve afhandeling voor de aanvragen. Waar mogelijk wordt door de universiteit hulp geboden bij het zoeken van woonruimte, waarbij leden van de plaatselijke kerken zo nodig helpen bij het zich eigen maken van de Nederlandse taal en de gewoonten van de Nederlandse cultuur.

Buitenlandse studenten betalen het instellingscollegegeld.

Maatwerktraject (thema 8)

Aankomende predikanten binnen de CGK volgen een specifiek studietraject in de masteropleiding. Daarbij zijn zij verplicht om een (gemeente)stage te doen. Deze overeenkomst kwalificeert daarom als maatwerk in het kader van de notitie Helderheid. Voor de financiering van de (meer)kosten van deze opleiding dragen de verschillende kerken binnen het kerkverband bij middels een bijdrage per lid. Studenten die dit maatwerktraject niet doorlopen, kunnen dezelfde opleiding volgen, maar hebben vrije keus wat betreft de invulling van de stage-studieruimte. Daarmee voldoet de opleiding aan de randvoorwaarden die de notitie Helderheid stelt aan maatwerktrajecten.

11.9 Bestuurs- en controleverklaring

Bestuursverklaring

Het college van bestuur bevestigt hierbij dat alle bij het college van bestuur bekende informatie, van belang voor de accountantsverklaring bij de jaarrekening en de bekostigingsgegevens, ter beschikking heeft gestaan aan de instellingsaccountant.

A.J. Dorst MSc, voorzitter college van bestuur

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken

Laan van de Dierenriem 26
7324 AA Apeldoorn

T (030) 307 49 42
apeldoorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 88823644

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante

onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze

controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Apeldoorn, 3 juni 2024

Van Ree Accountants

J. Goossen MSc RA

BIJLAGEN

Bijlage 1

Samenstelling bestuur en personeel

Raad van toezicht

- Ds. J. van Langevelde (voorzitter) (predikant CGK; voorzitter RvT Eilandzorg; voorzitter Stuurgroep Kerk en Lokale overheid op Schouwen-Duiveland)
- Prof. dr. M. den Heijer (hoogleraar VUmc Amsterdam)
- Dr. ir. G. Korevaar (secretaris) (universitair docent Industrial Symbiosis TU Delft; lector 'Energietransitie van de Circulaire Economie' Hogeschool Rotterdam; voorzitter opleidingscommissie interuniversitaire masteropleiding Industrial Ecology Leiden-Delft)
- Mr. drs. M.F.N. Pikart-van den Berg (senior-adviseur Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; secretaris Stichting Pamoefonds)
- Drs. A.J. van der Wekken (IT-programmamanager; lid deputaatschap voortijdige ambtsbeëindiging predikanten CGK; penningmeester CG Beraad; lid regiegroep 'Crisis' van de CGK; bestuurslid stichting Kom over en help)
- Drs. G. Wolters EMFC (voorzitter college van bestuur stichting voor christelijk basisonderwijs Meilân (gemeente Heerenveen en Fryske Marren); Financieel Deputaat Onderlinge Bijstand & Advies CGK; schrijver stichting 'Vertel het maar')

Curatorium

- Drs. L.A. den Butter (preses) (vanaf september; assessor tot september)
- Drs. A.D. Fokkema (assessor) (vanaf september)
- Ds. C.J. Droger (secretaris)
- Ds. A. van de Bovekamp
- Ds. H. Polinder
- Ds. J.G. Schenau
- Drs. G.J.H. Vogel
- Ds. C. Westerink
- Drs. R. Bikker

College van bestuur

- A.J. Dorst MSc (algemeen bestuurder, voorzitter) (leerkringbegeleider PentaNova (bezoldigd); lid raad van advies Comeniuscollege (onbezoldigd); lid van de Interkerkelijke Commissie Geschilbehandeling (onbezoldigd); Adviserend lid Vertrouwens Commissie Predikanten (onbezoldigd))
- Prof. dr. M.J. Kater (rector) (zie voor nevenfuncties bijlage 3)

College van hoogleraren

- Prof. dr. H. van den Belt Systematische theologie (vanaf 1 november)
- Prof. dr. A.A. Clement Theologie en muziek (vanaf 1 november)
- Prof. dr. M.J. Kater Praktische theologie
- Prof. dr. A. de Muynck Christelijke pedagogiek
- Dr. A. van den Os Nieuwe Testament
- Prof. dr. H.G.L. Peels Oude Testament (tot 1 februari)
- Prof. dr. H.J. Selderhuis Kerkgeschiedenis en kerkrecht
- Dr. A. Versluis Oude Testament, tevens coördinator master HGT

Bijzonder / persoonlijk hoogleraren

- Prof. dr. A.A. Clement Persoonlijk hoogleraar Theologie en muziek (tot 1 november)
- Prof. dr. M.A. van Willigen Bijzonder hoogleraar Bijbeluitleg Vroege Kerk/Chair of 'Early Christian Exegesis' (ECE) vanuit SBVK
- Prof. mr. dr. W.A. Zondag Bijzonder hoogleraar Kerk, recht en samenleving (vanuit RMU)

College van docenten

Universitair hoofddocenten

- Dr. G.A. van den Brink Kerkgeschiedenis, Filosofie (vanaf 1 mei, daarvoor UD)
- Dr. P.L. Rouwendal Methodologie, Kerkgeschiedenis

Universitair docenten

- Drs. C.T. Boerke (Nederlandse) kerkgeschiedenis
- Drs. B.J. Dikken Godsdienstwetenschap
- Dr. C.C. den Hertog Systematische theologie, publieke theologie
- Drs. A. Heystek Psychologie (tot 14 juni)
- Dr. J. van der Knijff Liturgiek
- Dr. M.C. Mulder Nieuwe Testament, Judaïca/Kerk en Israël
- Dr. J.J. Oosterhuis–den Otter Latijn en Grieks
- Drs. L. Snoek Kerkelijk onderwijs
- D.A.M. Sonneveldt MA Oudtestamentisch Hebreeuws en Bijbels Aramees (vanaf 1 augustus)
- Dr. J. van 't Spijker Missiologie, evangelistiek/urban mission en gemeenteopbouw, studentenpastor
- Dr. D.J. Steensma Ethiek
- Dr. P. Veerman Praktische theologie (per 1 september, daarvoor geassocieerd onderzoeker)
- Dr. H. de Waard Oude Testament

Wetenschappelijk personeel

Onderzoekers

- Dr. G.J. Baan Geassocieerd onderzoeker Theologie en muziek
- Dr. P.D. Baarda Praktische theologie
- Dr. I. Clary Geassocieerd onderzoeker Kerkgeschiedenis
- Dr. J. van de Kamp Directeur ReCePP
- Dr. A. van der Knijff Geassocieerd onderzoeker Praktische theologie
- Dr. J.W.G. Meissner Geassocieerd onderzoeker Praktische theologie

Promovendi

- T.E. Boele–Noort MA Kerkrecht
- G.M. Bosker MA Kerkgeschiedenis
- Drs. A.A.F. van de Weg Praktische theologie
- F.N. de With MA Praktische theologie

ESFRI RESILIENCE

- K. Boersma Workpackage leader
- A. Nusser MA Workpackage member
- Prof. dr. H.J. Selderhuis Workpackage leader

VEREAD

- J.A. Karels MA Workpackage member
- Prof. dr. A. de Muynck Workpackage leader

Studie-ondersteuning

- N. Duijzer–Algra Trainer spreekvaardigheden
- H. Wijma MLD Persoonlijke en professionele vorming
- J.W. van der Zande–de Roo Persoonlijke en professionele vorming

Onderwijsondersteunend personeel

- B.J.B. Brunsveld Medewerker administratie
- M. Bronsveld Vertrouwenspersoon
- J.E. Bulten Medewerker onderwijs- en studentzaken
- A.M.J. Van Gils–Buitink Medewerker bibliotheek
- Dr. J.A. Iestra Beleidsmedewerker onderwijs
- J.A. Karels MA Beleidsmedewerker onderzoek
- N. van der Mijden–Groenendijk Bibliothecaris
- M. Rozema Beheerder/pedel
- C.J. Stouten Medewerker administratie
- J.M. Vierbergen–Hakvoort Medewerker communicatie en secretariaat
- J.W. van der Zande–de Roo Universiteitssecretaris en studieadviseur

Bijlage 2

Samenstelling diverse universitaire gremia

Bibliotheekcommissie

Prof. dr. H.J. Selderhuis (voorzitter)
N. van der Mijden–Groenendijk (bibliothecaris)
Dr. J. van de Kamp
Dr. J. van 't Spijker
Dr. H. de Waard
H.J. Ymker

Examencommissie

Drs. C.T. Boerke (secretaris)
Dr. C.C. den Hertog (vanaf juni)
Dr. B. Kamphuis (extern lid tot september)
Dr. J. van der Knijff
Drs. A. Heystek (tot juni)
Dr. J.A. Iestra (adviseur vanaf juni)
Dr. M.C. Mulder (voorzitter vanaf februari)
Prof. dr. H.G.L. Peels (voorzitter) (tot februari)
J.W. van der Zande–de Roo (adviseur)

Opleidingscommissie

H.L. van Dam
C. Glasbergen–Molenaar
A. van Groningen (vanaf juni)
Dr. J.A. Iestra (vanaf juni)
P.C. Kieviet (tot juni)
A.A. de Kok–van Deelen (tot juni)
Dr. A. van den Os (voorzitter vanaf april)
J.F. van Rijn (secretaris)
Dr. H. de Waard (voorzitter tot april)
J.W. van der Zande–de Roo

Universiteitsraad

Voor de geleding 'onderwijs en onderzoek': dr. J. van 't Spijker (voorzitter) en dr. A. Versluis
Voor de geleding 'onderwijs ondersteunend personeel': J.E. Bulten
Voor de geleding 'bachelorstudenten': G.J. Brand (tot september), T.W.C. Rebel (vanaf september) en T.D. van der Toorn (secretaris)
Voor de geleding 'masterstudenten': B.H.P. Mussche (tot september) en L. Hartog (vanaf september)

Bijlage 3

Nevenactiviteiten en vertegenwoordigingen van de hoogleraren

Wie

Wat

Hoogleraren

Prof. dr. H. van den Belt	Hoogleraar systematische theologie Vrije Universiteit (bezoldigd) Lid van de Generale Synode van de Protestantse Kerk Nederland (onbezoldigd) Lid van de classis Utrecht van de Protestantse Kerk Nederland (onbezoldigd) Lid van de commissie theologie van de Gereformeerde Bond (onbezoldigd)
Prof. dr. A.A. Clement	Hoogleraar Muziekwetenschap Universiteit Utrecht / University College Roosevelt (bezoldigd) Lid Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici Lid Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (KZGW) Lid Bestuur Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis (KVNMM) Lid Neue Bach Gesellschaft General editor of the <i>Exempla Musica Zelandica series</i> of the Royal Zeeland Society of Arts and Sciences Editorial Board Member Tijdschrift Koninklijke VNM Lid American Bach Society Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde Expert Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen [KNAW] Lid Artistieke Adviesraad Studium Chorale Bestuurslid Isaac Beeckman Stichting Lid Comité van Aanbeveling Dutch Baroque Bestuurslid Stichting La Bourse des Pauvres Honteux Senior Member of NOSTER (Netherlands School for Advanced Studies in Theology and Religion) Editorial Board member of the yearbook <i>Carillon and Bell Culture in the Low Countries</i> [Amsterdam University Press] Bestuurslid Stichting Etty Hillesum Huis Middelburg
Prof. dr. M.J. Kater	Lid Raad van Toezicht Stichting GGZ Eleos, Amersfoort (bezoldigd) Studieleider/docent module 1 cursus Weten & Belijden (Scholengemeenschap Jacobus Fruytier Apeldoorn) (bezoldigd) Lid van de <i>Societas Homiletica</i> (internationaal) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Ontmoeting, Houten Bijzonder onderzoeker aan theologische faculteit van de North West University (NWU, Potchefstroom) Senioronderzoeker Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap (NOSTER) Lid redactie <i>Theologia Reformata</i>
Prof. dr. A. de Muynck	Lector Christelijk leraarschap Driestar educatief te Gouda (bezoldigd) Lid Nederlands Godsdienst Pedagogisch Genootschap (Chair Dr. G. Betram-Troost) Lid Nederlandse Vereniging voor Pedagogogen en onderwijskundigen (NVO): REG NR 3071 Lid International Association for the Promotion of Christian Higher education Lid Vereniging Lectors www.lectoren.nl Lid Vereniging Lerarenopleiders Nederland (VELON): REG NR 2385 Lid International Seminar of Religious Education and Values Lid Wetenschappelijke Raad van Verus, Vereniging voor Christelijk en Katholiek onderwijs Regional editor <i>International Journal of Education and Christianity</i>
Prof. dr. H.G.L. Peels	Voorzitter Raad van Toezicht St. De Nationale Synode Lid redactie <i>Theologia Reformata</i> Lid Advisory Board <i>In die Skriflig</i> (Zuid-Afrika) External advisor (incidenteel) van <i>Old Testament Essays</i> (Zuid-Afrika) External advisor (incidenteel) <i>Acta Theologica</i> (Zuid-Afrika) Member Board of Directors GST Research fellow Department Biblical Studies, University of the Free State, Bloemfontein, Zuid-Afrika

Senioronderzoeker Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en
 Religiewetenschap (NOSTER)
 Lid Oudtestamentisch Werkgezelschap Nederland en België (OTW)
 Lid Society of Biblical Studies
 Lid European Association of Biblical Studies (EABS)
 Lid Facharbeitsgesellschaft Altes Testament (FAGAT)
 Lid Tyndale Fellowship, Cambridge
 Voorzitter Curatorium Henk de Jong-leerstoel
 Directeur Refo500 (bezoldigd)
 President REFORC
 President European Academy of Religion (EuARE)
 Voorzitter Ledenraad verzekeringsmaatschappij Donatus
 Senior-onderzoeker Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewe-
 tenschap (NOSTER)
 Referent FWO-Brussel
 Lid Advisory Board *Zeitschrift der Savignystiftung für Rechtsgeschichte*
 Lid Wissenschaftlicher Beirat Melanchthon Akademie Bretten
 Member Advisory Board Theological Faculty of the University of Lund
 Vorstandsmitglied Martin Luther Stiftung Erfurt
 Lid Evaluationskommission Stiftung Leucorea Wittenberg
 Lid Evaluationskommission Theologische Fakultät Jena
 Member Advisory Board Davenant Trust
 Lid en wetenschappelijk onderzoeker van het *Centre for the Study of Early
 Christianity*
 Lid NAPS (North American Patristic Studies)
 Predikant Gereformeerde Gemeente Dordrecht (bezoldigd)
 Lid Raad van Toezicht Cedrah (bezoldigd)

Bijlage 4

Lijst van gebruikte afkortingen

	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ATLA	American Theological Library Association
BEST	Biblical Exegesis and Systematic Theology
BKO	Basiskwalificatie Onderwijs
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CGK	Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland
CHE	Christelijke Hogeschool Ede
CoHo	College van hoogleraren
Cura	Curatorium
CvB	College van Bestuur
DNB	De Nederlandsche Bank
EABS	European Association of Biblical Studies
EC	European Credit
ECE	Early Christian Exegesis
ELA	Educatieve Levensbeschouwelijke Alliantie
ESFRI	European Strategy Forum on Research Infrastructures
ETF	Evangelische Theologische Faculteit (Leuven, België)
EthC	Ethische Commissie
EuARe	European Academy of Religion
ExC	Examencommissie
FAGAT	Facharbeitsgesellschaft Altes Testament
Fscire	Fondazione per le scienze religiose
fte	Fulltime equivalent
GP	Graduate Program
GS	Generale Synode
GST	Greenwich School of Theology
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
hbo	Hoger beroepsonderwijs
HGT	Herbronning Gereformeerde Theologie
HHS	Hersteld Hervormd Seminarie
HTS	Hapdong Theological Seminary (Suwon, Zuid-Korea)
IBL	Interbibliothecair leenverkeer
IBTS	International Baptist Theological Study
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
RJ	Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving
KICTS	Korea Institute for Calvin Theological Studies
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
KUL	Katholieke Universiteit Leuven (België)
KVNM	Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis
KZGW	Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen
LERVO	Levensbeschouwing en Religie in het Voortgezet onderwijs
LKB	Landelijk Kerkelijk Bureau
LRT	Living Reformed Theology (Engelse naam master HGT)
MOP	Meerjarenonderhoudsplan
MoU	Memorandum of Understanding
MS365	Microsoft Office 365
NAPS	North American Patristic Studies
NLU	Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten
NOSTER	Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NSE	Nationale Studenten Enquête

NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
NVO	Nederlandse Vereniging voor Pedagogen en onderwijskundigen
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NWU	North-West University (Potchefstroom, Zuid-Afrika)
OC	Opleidingscommissie
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OTW	Oudtestamentisch Werkgezelschap Nederland en België
PEP	Permanente Educatie Predikanten
PhD	Doctor of Philosophy
PRTS	Puritan Reformed Theological Seminary (USA)
PThU	Protestantse Theologische Universiteit
PvE	Programma van Eisen
ReCePP	Research Center Puritanism and Piety
REFORC	Reformation Research Consortium
RESILIENCE	REligious Studies Infrastructure: tooLs, Innovation, Experts, conNections and Centres in Europe
RMU	Reformatoisch Maatschappelijke Unie
RvT	Raad van Toezicht
SBVK	Stichting Bijbeluitleg Vroege Kerk
SCJ	Slimmer College jaar
STTRII	Evangelical-Reformed Seminary (Jakarta, Indonesië)
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
TUA	Theologische Universiteit Apeldoorn
TUU	Theologische Universiteit Utrecht
UD	Universitair docent
UHD	Universitair hoofddocent
UNL	Universiteiten van Nederland (voorheen VSNU)
UR	Universiteitsraad
UT	Universität Trier (Duitsland)
UvA	Universiteit van Amsterdam
UvH	Universiteit voor Humanistiek
VELON	Vereniging Lerarenopleiders Nederland
VEREAD	Virtual Exchanges in Religious Euro-African Dialogue
VGBA	Verordening gedrags- en beroepsregels accountants
VIO	Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VUmc	Vrije Universiteit Medisch Centrum
vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WHW	Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
WNT	Wet Normering Topinkomens
wo	Wetenschappelijk onderwijs